

Issue
2

ANATOLIA SPORT RESEARCH

"International Peer-Reviewed and open Access Electronic Journal"

Taekwondo

Volume
2
2021

ISSN 2757-6485

ANATOLIA SPORT RESEARCH

**International Peer-Reviewed
&
Open Access Electronic Journal**

**ISSN
2757-6485**

2021: 2 (2)

www.anatoliasr.org

editor@anatoliasr.org

[anatoliasr.journal](https://www.facebook.com/anatoliasr.journal)

[anatoliasr](https://www.instagram.com/anatoliasr)

[@SportAnatolia](https://twitter.com/SportAnatolia)

[Anatolia Sport Research](https://www.youtube.com/Anatolia Sport Research)

ANATOLIA SPORT RESEARCH

Anatolia Sport Research (ASR) was established in 2020 and is a refereed sports field electronic journal that publishes three times a year (March-April, July-August, November-December). The Journal has been founded under the leadership of Eser AĞGÖN (Assoc. Dr. at Erzincan Binali Yıldırım University of School of Physical Education and Sport) and Anthony C. Hackney (PhD, DSc at University of North Carolina at Chapel Hill, Department of Exercise and Sport Science).

Anatolia Sport Research follows a double blind peer review policy. Whether or not the works sent to the journal will be published is decided according to the evaluations of at least two blind referees determined by the editors. If one of the two referees does not find the publication suitable, the decision to be published is given if the third referee considers it appropriate.

The journal is open access and free of charge. The content of the articles, all kinds of articles and visuals published in the journal and the legal responsibilities that may arise from them belong to the authors themselves. Publications that are below this rate and contrary to academic method and ethics are rejected or requested to be rewritten. In scientific papers to be sent to the journal, the recommendations of ICMJE (International Committee of Medical Journal Editors) and COPE (Committee on Publication Ethics) standards should be taken into consideration.

AIM

Anatolia Sport Research, in Turkey and in the world of sports and scientists working on related sciences, aims to enable researchers and students to publish in Turkish and English and, aims to create a common platform for qualified academic publications in this field to contribute to society and for scientific development.

SCOPES

The journal accepts articles under the sub-headings Physical and Sports Education, Movement and Training, Sports and Recreation Management of broadcasts that offer qualitative, quantitative research and model suggestions. Training, Physical Education and Play, Physical Education and Sports Pedagogy, Exercise and Sport Physiology, Exercise and Sport Psychology, Nutrition in Exercise and Sport, Physical Education, Sports and Physical Activity for the Disabled, Physical Activity and Health, Physical Fitness, Kinanthropometry, Motor Behavior, Recreation, Sports Biomechanics, Sports Philosophy, Sport Sociology, Sports History, Sports Management, Sports Tourism, Sports Anthropology and Sports Medicine.

This Journal licensed under a CC BY-NC-ND (Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0) International License.

ANATOLIA SPORT RESEARCH

EDITORIAL BOARD

Publisher

Eser AĞGÖN (PhD) Erzincan Binali Yıldırım University Faculty of Sport Sciences Erzincan, TURKEY

Editor in Chiefs

Eser AĞGÖN (PhD) Erzincan Binali Yıldırım University Faculty of Sport Sciences Erzincan, TURKEY

Anthony C. HACKNEY (PhD, DSc) University of North Carolina, Department of Exercise & Sport Science Chapel Hill, North Carolina, USA

Assistant Editors

Muhammet Cenk BİRİNCİ (PhD) Erzincan Binali Yıldırım University Faculty of Sport Sciences Erzincan, TURKEY

Öztürk AĞIRBAŞ (PhD) Bayburt University Faculty of Sport Sciences Bayburt, TURKEY

Field Editors

Physical Education and Sports

Oğuz Kaan ESENTÜRK (PhD) Erzincan Binali Yıldırım University Faculty of Education Erzincan, TURKEY

Training

İbrahim CAN (PhD) Iğdir University School of Physical Education and Sport Iğdir, TURKEY

Murşit Ceyhan BİRİNCİ (PhD) Ondokuz Mayıs University Yaşar Doğu Faculty of Sport Sciences Samsun, TURKEY

Sport Management

Yasemin ÇAKMAK YILDIZHAN (PhD) Erzincan Binali Yıldırım University Faculty of Sport Sciences Erzincan, TURKEY

Yunus Emre KARAKAYA (PhD) Fırat University Faculty of Sport Sciences Elazığ, TURKEY

Recreation

Ali İSKENDER (PhD) Atatürk University Faculty of Tourism Erzurum, TURKEY

Statistics Editor

Mehmet BEKDEMİR (PhD) Erzincan Binali Yıldırım University Faculty of Education Erzincan, TURKEY

Language Editor

Tolga AYTATLI (English Lect.) Kafkas University School of Foreign Languages Kars, TURKEY

ANATOLIA SPORT RESEARCH

Content Editors

Ahmet Melih ÇİLİNGİR (Lect.)	Aksaray University	Faculty of Education	Aksaray, TURKEY
Bülent TATLISU (Lect.)	Bayburt University	Faculty of Sport Sciences	Bayburt, TURKEY
Emrah Seçer (Resarch Assistant)	Erzincan Binali Yıldırım University	Faculty of Sport Sciences	Erzincan, TURKEY
Sibel TETİK (Lect.)	Erzincan Binali Yıldırım University	Faculty of Sport Sciences	Erzincan, TURKEY

Editorial Advisory Board

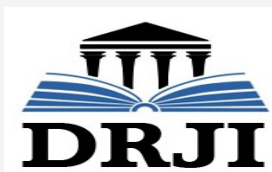
Ajeet JAISWAL (PhD)	Central University of Tamil Nadu	Department of Epidemiology and Public Health	Tamil Nadu, INDIA
Carlos MAGALLANES (PhD)	Universidad de Gama Filho	Departamento Educación Física y Salud	UFG, BRASIL
Cristian Cofre BOLADOS (PhD)	University of Santiago	Department of Physical Education	Santiago, CHILE
Gábor Áron Vitályos (PhD)	Eötvös Loránd University (ELTE)	Faculty of Education	Budapest, HUNGARY
İzzet UÇAN (PhD)	Ataturk University	Faculty of Sport Sciences	Erzurum, TURKEY
Jaak JURIMÄE (PhD)	University of Tartu	Institute of Sport Sciences and Physiotherapy	Tartu, ESTONIA
Leyla Stefanova DIMITROVA (PhD)	Vasil Levski National Sports Academy	Department of Chess	Sofia, BULGARIA
Maryam HADIZADEH (PhD)	University of Malaya	Centre for Sports and Exercise Sciences	Kuala Lumpur, MALAYA
Mehmet YAZICI (PhD)	Erzincan Binali Yıldırım University	Faculty of Sport Sciences	Erzincan, TURKEY
Mohammed Nashrudin NAHARUDIN (PhD)	University of Malaya	Centre for Sports and Exercise Sciences	Kuala Lumpur, MALAYA
Nikolay Anguelov PANAYOTOV (PhD)	Vasil Levski National Sports Academy	Department of Olympic Sports	Sofia, BULGARIA
Recep ÖZ (PhD)	Erzincan Binali Yıldırım University	Faculty of Education	Erzincan, TURKEY
Sareena Hanim HAMZAH (PhD)	University of Malaya	Centre for Sports and Exercise Sciences	Kuala Lumpur, MALAYA
Sergii IVASHCHENKO (PhD)	Kyiv Boris Grinchenko University	Faculty of Health, Physical Education and Sports	Kyiv, UKRAINE
Vahur ÖÖPIK (PhD)	University of Tartu	Institute of Sport Sciences and Physiotherapy	Tartu, ESTONIA
Valentin Georgiev GARKOV (PhD)	Vasil Levski National Sports Academy	Department of Tourism, Alpinism and Orienteering	Sofia, BULGARIA
Yahya ALZGHOUL (PhD)	University of Jordan	Department of Tourism Management, Faculty of Arts and Sciences	Aqaba, JORDAN
Yener BEKTAŞ (PhD)	Nevşehir Hacı Bektaş Veli University	Faculty of Arts and Sciences	Nevşehir, TURKEY

ANATOLIA SPORT RESEARCH

INDEX

REVIEWERS OF 2021-2(2)

- ◆ Erdoğan TOZOĞLU (PhD)
- ◆ Muhammet İrfan KURUDİREK (PhD)
- ◆ Murat OZAN (PhD)
- ◆ Nuri Berk GÜNGÖR (PhD)
- ◆ Oğuz Kaan ESENTÜRK (PhD)
- ◆ Öztürk AĞIRBAŞ (PhD)
- ◆ Serkan KURTİPEK (PhD)
- ◆ Sevde MAVİ VAR (PhD)
- ◆ Yakup KOÇ (PhD)
- ◆ Yasemin ÇAKMAK YILDIZHAN (PhD)

TABLE OF CONTENTS

Review

- ◆ Taekwondo'nun Olimpik Branşı Olan Gyorugi Dalının Özellikleri ve Yenilikleri Üzerine Bir İnceleme / A Study on the Characteristics of Kyorugi that is the Olympic Branch of Taekwondo and Innovations in It
Duygu SEVİNÇ YILMAZ.....1-10

Orginal Articles

- ◆ Distance Education Experiences of Physical Education and Sports Teachers: Covid-19 Pandemic /Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim Deneyimleri: Covid-19 Pandemisi
Oğuz Kaan ESENTÜRK, Emrah SEÇER, Ekrem Levent İLHAN11-25
- ◆ Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Temel Felsefi ve Genel Amaçlarına Yönelik Öğretmen Görüşleri / Teacher's Opinions on The Basic Philosophy and General Objectives of The Physical Education and Sports Course Teaching Program
Gizem Nur ÇAĞLAYAN, Eser AĞGÖN.....26-32
- ◆ Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Örgütsel Sinizm Algıları ile Mesleğe Yönelik Tutum ve Ücret Tatmini Arasındaki İlişkinin İncelenmesi / Examination of The Relationship Between Physical Education Teachers' Perceptions of Organizational Cynicism and Attitudes Towards The Profession and Wage Satisfaction
İbrahim YÜKSEL, Ülviye BİLGİN 33-45
- ◆ Öğretmenlerin Pandemi (Covid19) Süreci Öncesi ve Pandemi Döneminde Sağlıklı Beslenmeye Karşı Tutum Düzeylerinin İncelenmesi / Examination of Teachers' Attitudes towards Healthy Nutrition Before and During The Pandemic (Covid 19) Process
Ayhan KAYABAŞI, Hüseyin EROĞLU, Taha Berk OKYAZ, Mehmet Furkan ŞAHİN46-52

Taekwondo'nun Olimpik Branşı Olan Gyorugi Dalının Özellikleri ve Yenilikleri Üzerine Bir İnceleme

“A Study on the Characteristics of Kyorugi that is the Olympic Branch of Taekwondo and Innovations in It”

Duygu SEVİNÇ YILMAZ¹

DERLEME

Tarihçe

Yayın Geliş Tarihi: 7 Haziran 2021
Kabul Tarihi: 13 Temmuz 2021
Online Yayın Tarihi: 31 Ağustos 2021

DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/anatoliasr.11>

Yazarlarla İletişim

1- (Sorumlu Yazar) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzincan, Türkiye
24duygusevinc24@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-7737-564X>

Yazar Katkıları

Tüm yazarlar çalışmanın konseptine ve tasarımına katkıda bulundu.

Finansman

Bu çalışma herhangi bir kurum/kuruluştan maddi destek almadı.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çıkar çatışması olmadığını beyan ediyorlar.

Şeffaflık

Yazarlar, çalışmada hiçbir hayati özelliğin ihmal edilmediğini, dürüst, doğru ve şeffaf bir anlatım ile raporlaştırdığını ve herhangi bir tutarsızlık olmadığını beyan etmişlerdir.

Etik

Bu çalışmada bilimsel etik kriterlerine uyulmuştur.

Referans Gösterimi

Sevinç Yılmaz, D. (2021). Taekwondo'nun Olimpik Branşı Olan Gyorugi Dalının Özellikleri ve Yenilikleri Üzerine Bir İnceleme / A Study on the Characteristics of Kyorugi that is the Olympic Branch of Taekwondo and Innovations in It, *Anatolia Sport Research*, 2(2): 1-10.

Copyright © 2021 by Anatolia Sport Research

ÖZET

Amaç: Bu araştırmanın amacı, Taekwondo branşının tarihçesini, kurallarını, ekipmanlarını ele alırken, bu branşın olimpik dalı olan kyorugi (müsabaka)'nin özelliklerini ve bu dalda yapılan yenilikleri, sporcuya olan katkılarını incelemektir.

Materyal ve Metod: Çalışmanın yönteminde literatür araştırmalarının incelenmesi yapılarak sonuçların karşılaştırıldığı mikro analiz yöntemi kullanılmıştır. Literatür taramasında PubMed, Google Scholar ve Research Gate veri tabanlarından faydalanılmıştır.

Bulgular: Taekwondo branşının olimpik bir spor olması ve devamında ekipmanlarda ve kurallarda yenilikler yapmaya devam etmesi popüler bir branş olarak spor dünyasında yerini korumasına yardımcı olmaktadır.

Sonuç: Branşta yapılan kural ve puanlama siteminde ki değişiklikler sporcuların daha aktif olmasına, müsabakaların daha kaliteli geçmesine, teknik kapasitenin artmasına ve puanlama üzerindeki şaibelerin kalkmasına yardımcı olmaktadır. Aynı zamanda ekipmanlarda yapılan değişiklikler sporcuların yaralanma indeksinde düşüşlere neden olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gyorugi, Taekwondo, Taekwondo Kuralları

ABSTRACT

Aim: The purpose of this research is to examine characteristics of kyorugi (race) that is the Olympic branch of Taekwondo, innovations made in this branch and its contributions to the athlete while examining the history, rules and equipment of the branch Taekwondo.

Material and Method: The method of the study is micro-analysis method with which the results were compared by examining the literature researches. PubMed, Google Scholar and Research Gate databases were used in the literature review.

Results: Taekwondo is an Olympic sport and continues to make innovations in the equipment and rules, which helps it maintain its place in the world of sports as a popular branch.

Conclusions: The changes in the rules and scoring system of the branch help the athletes to be more active, the competitions to be more quality, the technical capacity increase and the questionable scoring eliminate. Also the changes made in the equipment decrease injury index of the athletes.

Keywords: Kyorugi, Rules of Taekwondo, Taekwondo

GİRİŞ

Taekwondo (TKD), bir felsefe çerçevesinde el ve ayak teknikleri kullanarak yapılan savunma sanatıdır (Kazemi Perri, Soave, 2010). Taekwondo, hızlı vuruşları ve dinamik ayak hareketleri ile ünlüdür. Kore’ de binlerce yıl önce ortaya çıkan ve dünya çapında 120 milyondan fazla kişinin aktif olarak katılım gösterdiği bir savunma sporudur (Birrer,1996).

TKD branşı birçok kompleks özelliği bünyesinde bulunduran bir branştır. Bu kompleks yapıyla birlikte branşa özgü teknikleri uygulamak ciddi bir antrenman yükü oluşturmaktadır. Antrenman programlamasında tekniklerin koordineli bir şekilde uygulanabilmesi için iyi bir esneklik, hız, denge, koordinasyon vb. özellikler gerekmektedir (Lystad, Pollard, Graham 2009). Güder (2015)’e göre taekwondoda müsabakalarında birebir temasta bulunulduğundan dolayı iyi bir kuvvete, anaerobik güç ihtiyacı duyulmaktadır. TKD branşında ayak (tekme) vuruşlarının önemi büyüktür. Müsabakaların teknik analizlerinin yapıldığı çalışmalara dayanarak %80 gibi büyük bir oranını ayak tekniklerinin oluşturduğu bilinmektedir (Shirley,1992; Mavi,2018). Müsabaka içerisinde teknikleri uygulamak için yüksek düzeyde patlayıcı bacak gücüne, aerobik-anaerobik dayanıklılığa ihtiyaç duyulmaktadır (Markovic, Misigoj-Durakovic, Trninic 2005; Heller, Peric, Dlouha, Kohlikova, Melichna, Novakova 1998).

TKD sıklet sporu olduğundan dolayı performans belirleyiciler arasında boy uzunluğu, vücut ağırlığı, yaş, sporcu yaşı gibi faktörler önem arz etmektedir. Sporunun müsabaka performansı aynı zamanda rakibin taktik, teknik, psikolojik durumlarına da bağlıdır (Pieter ve Heijmans, 2003). Bu yüzden de TKD eğitimleri küçük yaşlardan itibaren başlamaktadır. Fiziksel eğitimlerin başlıca amaçları arasında sporcuların hem sağlıklı bir gelişim (fiziksel, psikolojik) seyretmeleri hem de müsabaka koşullarını yerine getirebilmeleri için fizyolojik hazırlıkları yapabilmeleri sayılabilmektedir (Markovic, Misigoj-Durakovic, Trninic 2005).

Taekwondo’ nun Tarihçesi ve Türkiye’ de Gelişimi

1971 yılında TKD ulusal askeri sanat olarak aday gösterilmiştir. Bu olaydan sonra Güney Kore’nin Kukkiwon kentinde çeşitli Taekwondo müsabakaları düzenlenmeye başlamış ve 1972’ de merkezi spor salonu kurulmuştur. 1973’ te 166 ülkenin üye olduğu Dünya Taekwondo Federasyonu ortaya çıkmıştır. 1973’ te ilk Dünya Taekwondo Şampiyonası düzenlenmiştir. 1974’ te resmi olarak Asya Oyunlarına kabul edilmiştir. 1975’ te Amerika Birleşik Devletleri Amatör Atletler Birliği tarafından resmi spor branşı kabul edilmiştir (Un-young,2002). IOC tarafından 1980 yılında olimpik bir spor olmuştur. 1998 Seul ve 1992 Barselona Olimpiyatlarında gösteri sporu olarak yer almıştır. 2000 Sidney Olimpiyatlarında ise resmen oyunlara dahil edilmiştir (Moenig ve Kim, 2016).

Bu sporun ülkemize geliş tarihi ise 1960’ lı yıllara rastlamaktadır. 1968 yılında Judo Federasyonuna bağlı olarak faaliyetlerini sürdürmüş ve ülkemiz ilk defa 1976 yılında düzenlenen Avrupa Şampiyonasına katılarak takım halinde Avrupa 2.si olmuştur. 1981 yılında Judo Federasyonundan ayrılıp, Mithat Kor başkanlığında Taekwondo Federasyonu kurulmuştur. 1982 yılında Prof. Dr. Esen BEDER başkanlık, İsmet IRAZ ise teknik direktörlük görevini üstlenmesi ile birçok başarıya imza atılmıştır (Canbaz, 2014). Ülkemizde bu branşın yayılması ve başarı grafiğinin sürekli olarak artması devam etmektedir.

TKD branşı 3 bölümden oluşmaktadır (Canbaz, 2014):

- Poomse (Self Defans)

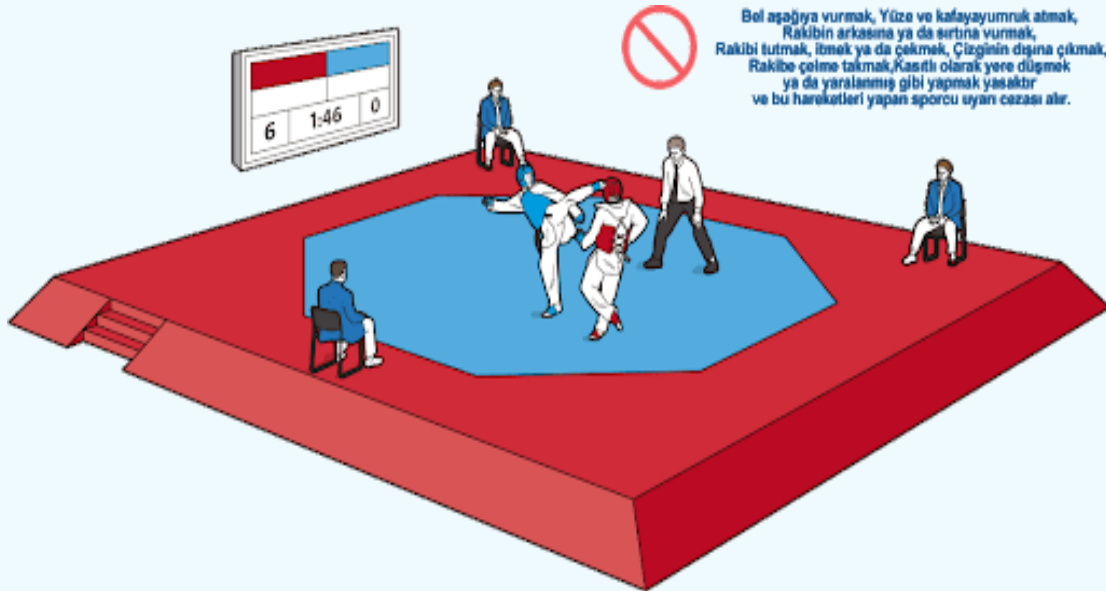
- Kırışlar (Kyokpa)
- Müsabaka (Kyorugi)

Poomse, daha önceden belirlenmiş hareket dizilerini belirli kurallar ve puanlama içerisinde (nefes, denge, teknik doğruluğu vb.) uygulamaktır. Kırışlar çeşitli malzemeleri (beton, tahta, buz, mermer vb.) el ayak teknikleri kullanarak kırmaktır. Yarışma niteliğinden daha çok gösteri niteliği taşmaktadır. Müsabakalar ise, rakiple karşılıklı bir şekilde, belirli kurallar çerçevesinde TKD' ye özgü teknikleri kullanarak sporcuların yarışmasıdır.

Müsabaka (Kyorugi) Kuralları

Bu branşta her 4 ayda bir kuşak değiştirme sınavı yapılmaktadır. Kuşak renkleri beyaz, beyaz-sarı, sarı, sarı-yeşil, yeşil, yeşil-mavi, mavi, mavi-kırmızı, kırmızı, kırmızı-siyah, siyah şeklinde dir. Müsabakalara katılmak için her kategoride minimum sağlanması gereken kuşak rengi şartı bulunmaktadır. Minikler kategorisinde mavi-kırmızı kuşak ve üzeri, yıldızlar, gençler, ümitler ve büyükler kategorisinde ise kırmızı-siyah ve üzeri kuşak derecesine sahip sporcular yarışmalara katılabilmektedir (TTF, 2021). Müsabakalara katılım için sadece kuşak derecesi yeterli olmamaktadır. Yarışmaya katılabilmek için söz konusu kategorinin yaş ve sıklet şartını da yerine getirmek gerekmektedir (WTF, 2019). Müsabakalara ayrı cinsiyetlerde (kadın-erkek) katılım sağlanmaktadır. Msabakadan 1 gün önce sporcuların tartısı yapılmaktadır. Sporcular daha önce belirttikleri sıkletten farklı sıklette yarışamazlar. Sporcuların 2 tartı hakkı bulunmaktadır. Belirttiği sıklette tartılırken +100 gr. toleransı bulunmaktadır. 2 tartı hakkı sonucunda belirttiği kilograma ulaşamazsa sporcu elenmektedir.

Müsabakalar 8*8 metrelik petek şekilde dizilmiş tatemisi ile kaplı bir kortta yapılmaktadır. Sporcular belirtilen alanın dışına çıktıklarında uyarı cezası almaktadırlar. Alanın dış kısmında 3 hakem, orta kısımda bir hakem görev almaktadır.

Resim 1: Taekwondo müsabaka alanı ve hakemlerin konumları

Müsabakalar minik-yıldız kategorilerinde 1,5 dakikadan, diğer kategorilerde ise 2'şer dakikadan 3 raunt ve raunt aralarında 1 dakikalık dinlenme molası verilerek uygulanmaktadır (Birr, 1996; Toskovic, Blessing, Williford, 2004). 3. Rauntun sonunda puanı yüksek olan kişi müsabakayı kazanmaktadır. 3 rauntun sonunda beraberlik olması durumunda 4. raunt yapılmaktadır. Altın vuruş olarak tabir edilen rauntta ilk puanı alan kişi galip sayılmakta ve bir üst tura çıkmaya hak kazanmaktadır. Müsabakalar eleme sistemiyle yapılmaktadır. Bir sporcu final müsabakasına kadar sıkletindeki sporcu sayısına göre ortalama olarak 7-8 maç yapmaktadır. O gün içerisinde müsabakası olan sıkletin yarışması tamamlanmaktadır.

Son yıllarda, Dünya Taekwondo Federasyonu tarafından önemli kural değişiklikleri yapılmıştır (Moenig, 2015, 2017). Müsabaka kuralları çerçevesinde yere düşmek, surata yumruk atmak, belden aşağı vuruş yapmak, tutmak ve müsabaka alanı dışına çıkmak yasaktır. Bu ve buna benzer tutumları sergileyen sporcuya 1 ceza puanı verilmektedir. Toplamda 10 ceza puanı alan sporcu puan üstünlüğü olsa bile diskalifiye edilmektedir (WTF, 2017). Puanlamalar gövde ve kafaya uygulanan çeşitli teknikler ve zorluk derecelerine göre yapılmaktadır.

Müsabakalar 3 kamera ile kayıt altına alınmaktadır. Antrenörlerin video replay uygulaması denilen bir sistem aracılığıyla itirazları olması durumunda kamera kayıtları izlenmekte ve itiraz olunan pozisyon değerlendirilmektedir (WTF, 2017). Masa başı hakemi durumu değerlendirip kararı anında ilan etmektedir.

Müsabakalarda (Kyorugi) Kullanılan Ekipmanlar

Resim 2: Taekwondo müsabakalarında kullanılan elektronik ekipmanlar

1- Elektronik Safeguard (Gövde koruyucusu)

Bu ekipmanı sporcular gövdelerine giyinmektedirler. Tamamen elektronik olan bu koruyucu sayesinde puanlamalar otomatik olarak yapılmaktadır. Sporcunun yaşına ve kategorisine göre Dünya Taekwondo Federasyonu tarafından vuruş şiddeti (basınç-bar) ayarlanmaktadır. Yeterli basınç şiddeti ile doğru teknik vuruşu gerçekleştiğinde skorboarda puan yansımaktadır. Örneğin palding-chagi tekniği, sporcunun ayaküzeri ile yapması gereken bir teknik çeşididir. Sporcu bu tekniği yeterli basınç şiddetiyle ve ayağının üzeri ile uyguladığında puan alabilmektedir. Sporcular bu bölgeye ayaklarının altı veya

üzeri ile vuruş yapabilmektedirler. Bu koruyucu sayesinde sporcular darbeleri daha az şiddette hissetmektedirler.

Resim 3: Elektronik gövde koruyucusu

2- Elektronik Kask (Kafa koruyucusu)

Sporcular kafalarına taktıkları bu koruyucu sayesinde puanlamalar otomatik skorborda yansımaktadır. Ayağının üzeri ve altı ile bu bölgeye vuruş yapabilmektedirler. Kafa bölgesine yapılan vuruşların puan değeri yüksek olmasına rağmen, bu bölgeye vuruşlar zor olabilmektedir. Bu koruyucunun diğer bir faydası ise sporcuların kafa bölgesine aldıkları darbeleri minimuma indirmesidir.

Resim 4: Elektronik kafa koruyucusu

3- Elektronik Ayaküstü Koruyucusu

Sporcuların ayak üzerine taktıkları bir koruyucu çeşididir. Vuruş esnasında sporcuların sakatlıklarını en aza indirmeye yardımcı olmaktadır. Aynı zamanda ayaküstü koruyucusunun üzerinde bulunan sensörler ile gövde koruyucusunda ve kaskta bulunan sensörler doğru teknik ve yeterli basınç ile buluştuğunda puan alınlabilmektedir.

Resim 5: Elektronik ayaküstü koruyucusu

4- Eldiven

Sporcuların ellerine giydikleri bir koruyucu türüdür. Sporcuların darbelere karşı parmaklarını korumak amacıyla kullanılmaktadır. Bu koruyucu ile sadece gövdeye yumruk atarak puan alınmaktadır. Puanlama ise hakem kanaati ile manuel olarak yapılmaktadır.

Resim 6: Eldiven

5- Kol- Kaval Koruyucusu

Sporcuların Taekwondo elbisesinin içerisine taktıkları bir koruyucu türüdür. Sporcunun her iki kola ve her iki kaval kemiklerine taktıkları bu koruyucu türü sayesinde sakatlıklar minimuma inmektedir. Kola takılan koruyucu sayesinde sporcular rahatlıkla blok yapabilmekte, aynı zamanda rakibin puan alımını engelleyebilmektedirler. Kaval kemiklerine takılan koruyucu sayesinde sporcuların teknik atarken bloğa rağmen çekinmeden teknik atmasına imkan vermektedir.

Resim 7: Kol- Kaval koruyucusu

6- Kasık (Kogi) Koruyucusu

Kadın ve erkeklerin kasıklarını koruyabilmeleri amacıyla elbise içerisine giydikleri bir koruyucu türüdür.

Resim 8: Kadın- Erkek Kasık Koruyucusu

7- Dişlik

Sporcular bu ekipmanı müsabaka içerisinde üst dişlerine takmaktadırlar. Hazır olarak bulunacağı gibi diş hekimlerinden kendi dişlerine özel de yaptırabilmektedirler. Her raunda çıkarken orta hakem iki sporcunun da dişliğini kontrol etmektedir. Dişliğin olmaması ya da standart dışı olması durumunda müsabakayı başlatmamaktadır.

Resim 9: Dişlik

Yukarıda sporcuların her müsabakaya çıkarken takmak zorunda oldukları ekipmanlardan bahsedilmiştir. Müsabakaya çıkarken elektronik gövde koruyucusu ve elektronik kask müsabaka anında federasyon tarafından verilmektedir. Diğer koruyucular ise sporcuların şahsi malzemeleridir. Müsabaka alanına gelmeden önce kontrol hakeminden geçerek ekipmanların tam olup olmadığı ve müsabakaya uygun olup olmadığı kontrol edilmektedir. Kontrol hakemi aynı zamanda sporcuların el-ayak tırnaklarını da kontrol etmektedir. Tırnakların uzun olması durumunda sporcu müsabakaya çıkarılmamaktadır. Bunun yanı sıra sporcuların saçlarında (özellikle kadın sporcularda) tel toka veya sert bir cisim olup olmadığı kontrol edilmektedir.

Müsabakalarda (Kyorugi) Puanlama

Gövdeye yumruk ile vuruşlar 1 puandır. Ayak teknikleri ile vuruşlar 2 puan, dönerli vuruşlar ise 4 puandır. Kafa hizasına sadece ayak ile vuruş yapılmaktadır. Yapılan vuruşlarda ise, puanlamalar 3 puan, dönerli tekniklerin puanlaması ise 5 puan olarak değerlendirilmektedir. Sporculara kural ihlallerinde

verilen uyarı cezası ise 1 puan olarak rakibin hanesine yansımaktadır. Sporcuyla sakatlamak veya müsabakaya devam ettirmemek için yapılan illegal hareketler diskalifiye ile sonuçlanabilmektedir.

MATERYAL VE METOD

Çalışmanın yönteminde literatür araştırmalarının incelemesi yapılarak sonuçların karşılaştırıldığı mikro analiz yöntemi kullanılmıştır. Literatür taramasında PubMed, Google Scholar ve Research Gate veri tabanlarından faydalanılmıştır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Janowski, Zieliński, Kusy, 2019 yılında yaptıkları çalışmada Taekwondo müsabaka kurallarında yapılan değişikliklerin sporcuların fizyolojik ve kinematik profilini ne ölçüde etkilediğini tespit etmeye çalışmışlardır. 2 yıl boyunca 22 (kadın-erkek) sporcuyla takip etmişlerdir. Toplamda eski kurallarla yarışan 133, yeni kurallarla yarışan 125 müsabakayı analiz etmişlerdir. Sonuç olarak kurallar değiştikten sonra sporcuların daha dinamik vücut hareketlerine, yüksek yoğunlukta yarışmaya, müsabaka sonrası daha fazla yorgunluğa eğimli olduklarını tespit etmişlerdir.

Janowski, Zieliński, Ciekot-Sołtysiak, Schneider, Kusy (2020) yaptıkları başka bir çalışmada müsabaka kuralı değişikliğinden önce ve sonra branşa özgü yapılan antrenmanları karşılaştırmışlardır. 15 elit sporcuyla iki yıl boyunca 240 antrenman yaptırarak çalışmalarını analiz etmişlerdir. Yapılan kural değişiklikleri pik solunum hızında, enerji harcamasında, egzersiz sonrası kan laktat düzeyinde artışlara neden olmuştur. Eski kurallardan yeni kurallara geçişte fizyolojik değişkenlikler %2,4-38,5, kinematik değişkenlikler ise %2,9-15,5 arasında değişkenlik göstermiştir.

Pekin Olimpiyatları ile 11. Kickboks oyunlarının karşılaştırıldığı çalışmada, TKD branşına özgü yeni kurallar ve yeni elektronik puanlama sistemi değerlendirilmiştir. Çalışma yöntemi olarak video analiz yöntemi kullanılmıştır. Çalışma sonucunda TKD sporcularının kişisel puanlarının, elektronik kask sayesinde kafaya vuruşlarının arttığını ve dönerli tekniklerin müsabakalarda önem kazandığını bulgulamıştır (Xiangjun, 2012).

Viscogliosi, (2013) yılında yaptığı araştırmada, 2008 Olimpiyat Oyunları ile Olimpiyat Oyunları için yapılan eleme müsabakalarından (2011-2012 yılları) 3 tanesinin incelemesini yaparak eski -yeni kural sistemini ve puanlama sistemini karşılaştırmıştır. 2008 yılında eski sistemde yapılan 380 müsabakanın incelemesini yapmış ve 55 yaralanma (%14,5), 3 nakavt (%0,8) tespit etmiştir. Yeni sistemde yapılan 1180 müsabakayı incelemiş ve 15 yaralanma (1,3), 2 nakavt (%0,17) olduğunu bildirmiştir. Sonuç olarak yeni puanlama sisteminde (elektronik puanlama sistemi) yeni kurallarla yarışmak yaralanma oranını 11, nakavt olma oranını ise 5 kat azaltmaktadır.

Sevinç (2016) büyükler kategorisinde aktif olarak yarışan 14 lisanslı sporcu üzerinde elektronik puanlama sistemiyle yapılan antrenmanların performansa katkısının olup olmadığını incelemiştir. Sporcuların teknik becerilerinin geliştirilmesi ve mevcut durumlarının tespit edilmesi amacıyla, ikili teknik kombinasyonlardan üç atak, üç kontra atak üzere toplam altı teknik belirlenmiştir. Sporcular 5 hafta boyunca 2'şer saat olmak üzere haftada 3 gün antrenman yapmışlardır. Çalışmanın başlangıcında sporcuların, ikili kombine tekniklerden sadece bir vuruştan puan aldıkları, hatalı teknik vuruşlardan kaynaklı puan alamadıkları ve teknikleri uygularken daha uzun süre kullandıkları tespit edilmiştir. 5 haftalık elektronik yeylekle çalışma sonucunda ise, daha kısa sürede vuruşları

tamamladıkları, teknik kapasitenin artmasına paralel olarak aldıkları puanlarda artış olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Başka bir çalışmada dövüş sporları için kablosuz sensörlü puanlama sistemi ve bu sistemin antrenman tekniklerini geliştirdiği bildirilmiştir (Partridge, Hayes, James, Hill, Gin, Hahn, 2005). Elektronik sistemle antrenman yapmanın branşa özgü tekniklerin kullanımını ve ayak hâkimiyetini geliştirdiği ifade edilmektedir (Sevinç,2017). Song, Jeon, Park, An, Hwang, Lee, Lee (2010) elektronik sistemle çalışmanın etkilerini araştırdığı çalışmada 10 kişiye memnuniyet anketi uygulamış ve kullanıcıların genel olarak sistemden memnun olduklarını bildirmiştir.

Sonuç olarak, teknolojinin gelişimine paralel olarak müsabakalarda kullanılan elektronik sistem daha objektif bir değerlendirme sağlamanın yanı sıra adil bir sonucunda ortaya çıkmasına yardımcı olmaktadır (Tasika, 2013; Song, Jeon, Park, An, Hwang, Lee, Lee 2010; Song, Woo, Min, Lee, 2010). Sporcuların performanslarını, teknik kapasitelerini anında değerlendirmeye yardımcı bu sistem sayesinde sporcular, antrenörler başarı grafiklerini büyük ölçüde artırmaktadır (Leveaux, 2010).

Ülkemizde sporcu sayısının futboldan sonra en fazla olduğu bu branşta rekabet günden güne artmaktadır. Müsabaka kurallarının değişmesine paralel olarak antrenörler ve sporcular ilgili ekipmanlarla antrenmanlarını sürdürmenin yanı sıra, oyun kurallarına uygun teknik- taktik antrenmanları yaparak daha etkili sonuçlar alacaklardır. Sporcunun ekipmanlara ve kurallara adaptasyonu antrenman programlarında bu değişikliklere yer verilmesiyle gerçekleşebilmektedir. Elektronik sistem aracılığıyla yapılacak antrenmanlar sporcuların eksik yönlerini daha net görmelerine imkan tanıyacaktır.

KAYNAKLAR

- Birrer R. B. (1996). Trauma epidemiology in the martial arts: the results of an eighteen-year international survey. *The American Journal of Sports Medicine*. 24(6_suppl):S72-9. PMID: 8947435
- Canbaz, M. (2014). *Taekwondo da antrenör*. Atlas Akademi.
- Güder, F. (2015). *Elit taekwondocu kadınlarda Poomsece ve gyorugicilerin fiziksel ve fizyolojik özelliklerinin karşılaştırılması*. (Master's thesis, Niğde Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Heller, J., Peric, T., Dlouha, R., Kohlikova, E., Melichna, J., & Novakova, H. (1998). Physiological profiles of male and female Taekwondo (ITF) black belts. *J Sport Sci* 16: 243-249.
- Janowski, M., Zieliński, J., & Kusy, K. (2019). Exercise response to real combat in elite taekwondo athletes before and after competition rule changes. *Journal of strength and conditioning research*.
- Janowski, M., Zieliński, J., Ciekot-Sołtysiak, M., Schneider, A., & Kusy, K. (2020). The effect of sports rules amendments on exercise intensity during taekwondo-specific workouts. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(18), 6779.
- Kazemi, M., Perri, G., & Soave, D. (2010). A profile of 2008 Olympic Taekwondo competitors. *The Journal of The Canadian Chiropractic Association*. 54(4):243. PMID: 21120015
- Leveaux, R. R. (2010). Technology driving changes in competitor decision making and match management. *14th International Business Information Management Association Conference*, İstanbul, Turkey, June 23 – 24.
- Lystad, R. P., Pollard, H., & Graham, P. L. (2009). Epidemiology of injuries in competition taekwondo: A meta-analysis of observational studies. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 12(6), 614-621.
- Markovic, G., Misigoj-Durakovic, M., & Trninic, S. (2005). Fitness profile of elite Croatian female taekwondo athletes. *Coll Antropol* 29: 93-99.
- Moenig, U.(2015). Rule and equipment modification issues in World Taekwondo Federation (WTF) competition. *Ido Mov Cult J Martial Arts Anthropol* 15: 3-12, 37.
- Moenig, U., & Kim, M. (2016). The invention of Taekwondo tradition, 1945-1972: When mythology becomes 'history.'. *Acta Koreana*, 19(2), 131-164.
- Moenig, U. (2017). Dominant features and negative trends in the current World Taekwondo Federation (WTF) competition system. *Ido Mov Cult J Martial Arts Anthropol* 7: 56-67.

- Partridge, K., Hayes, J. P., James, D. A., Hill, C., Gin, G., & Hahn, A. (2005). A wireless sensor scoring and training system for combative sports. *Proc. SPIE 5649, Smart Structures, Devices, and Systems II*, 5649, 402-408.
- Pieter, W., & Heijmans, J. (2003). Training and competition in taekwondo. *Journal of Asian Martial Arts*, 12(1), 9-23.
- Sevde, M. (2018). Technical analysis of 2007 and 2017 World Taekwondo Women and Men championship finals. *Türk Spor ve Egzersiz Dergisi*, 20(3), 256-262.
- Sevinç, D. (2016). Electronic body protector for the development of taekwondo athletes' technical skills: reflections on performance/ Taekwondocuların teknik becerilerinin geliştirilmesinde elektronik yelek: Performansa yansımaları. *ĞÜ Spor Bilimleri Dergisi*, 1303(1414), 1-10.
- Sevinç, D. (2017). Comparison of the effects of high level technical strikes of taekwondo athletes on the electronic head gear before and after training. *The Online Journal of Recreation and Sports*, 6(4), 13-27.
- Shirley, M. (1992). Sports performance series: The taekwondo side kick: A kinesiological analysis with strength and conditioning principles. *Strength Cond J*, 14: 7-8.
- Song, Y., Jeon, Y., Park, G., An, H., Hwang, T., Lee, H., & Lee, S. (2010). Development of taekwondo trainer system for training on electronic protector with hitting target indicator. *International Journal of Computer Science and Network Security*, 10(6), 51-56.
- Song, Y. R., Woo, Y. S., Min, H. K., & Lee, S. M. (2010). Development of digital taekwondo trainer system based on electronic protector for analysis hitting pattern. *RESKO Technical Conference*, 11, 77-80.
- Tasika, N. (2013). Reliability & linearity of an electronic body protector employed in taekwondo games: a preliminary study. *Performance Analysis Workshop*, Alicante, Spain 2 - 5 April.
- Toskovic, N. N., Blessing, D., & Williford, H. N. (2004). Physiologic profile of recreational male and female novice and experienced Tae Kwon Do practitioners. *Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*, 44(2), 164.
- TTF, (2021). <https://www.turkiyetaekwondofed.gov.tr/default.asp?SayfaID=4>. Erişim Tarihi: 01.07.2021
- Un-yong, K. (2002) *Taekwondo Textbook*, Çeviri: Bayram Tıraş, Damla Yayıncılık: Ankara, syf: 9-10.
- Viscogliosi, P. (2013). How the new taekwondo rules have decreased the injuries and concussions since 2008. *British journal of sports medicine*, 47(5), e1-e1.
- Xiangjun, L. I. (2012). Score Skills of the 16th Asian Games of Taekwondo Competition in New Rules [J]. *Journal of Shenyang Sport University*, 2.
- World Taekwondo Federation, (2017). Competition Rules & Interpretation. Seoul, Korea.; Available at: <http://www.worldtaekwondo.org>. Erişim tarihi: 30.06.2021.
- WTF(2019). <http://www.worldtaekwondo.org/wp-content/uploads/2019/08/WT-Ranking-BylawMay-15-2019.pdf>. Erişim adresi: 30.06.2021.

Distance Education Experiences of Physical Education and Sports Teachers: Covid-19 Pandemic

“Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim Deneyimleri: Covid-19 Pandemisi”

Oğuz Kaan ESENTÜRK¹ & Emrah SEÇER² & Ekrem Levent İLHAN³

ORIGINAL ARTICLE

History

Received: 8 June 2021

Accepted: 8 July 2021

Published: 31 August 2021

DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/anatoliasr.12>

Authors Communications

1- (Corresponded Author) Department of Education Faculty Physical Education and Sports Teaching, Erzincan Binali Yıldırım University, Turkey

e-mail: esenturk954@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-0566-838X>

2- Department of Sports Science Faculty Erzincan Binali Yıldırım University, Turkey

e-mail: emrahsecer10@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-6683-680X>

3- Department of Sports Science Faculty, Gazi University, Turkey

e-mail: leventilhan@gazi.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0002-1117-2700>

Acknowledgement

All authors contributed to the conception and design of the study.

Funding

This study received no specific financial support.

Competing Interests

The authors declare that they have no conflict of interests.

Transparency

The authors confirm that the manuscript is an honest, accurate, and transparent account of the study was reported; that no vital features of the study have been omitted; and that any discrepancies from the study as planned have been explained.

Ethical

This study follows all ethical practices during writing.

Citation

Esentürk, O. K., Seçer, E., & İlhan, E. L. (2021). Distance Education Experiences of Physical Education and Sports Teachers: Covid-19 Pandemic, *Anatolia Sport Research*, 2(2):11-25.

Copyright © 2021 by Anatolia Sport Research

ABSTRACT

Aim: The aim of this research is to examine the distance education experiences of physical education teachers during the Covid-19 pandemic process.

Material and Method: Eleven (7 Male, 4 Female) physical education teachers who were determined by criterion sampling, one of the non-random sampling methods, participated in this study, which was designed in the descriptive qualitative methodology model. Semi-structured interview form was used in the research. Interview data were analyzed thematically.

Results: In this study, which examined the experiences of physical education teachers towards the distance education model, 5 (five) themes were reached by analyzing the data collected from the participants: 1) General opinions, 2) Positive sides, 3) Negative sides, 4) Obstacles and 5) Suggestions. In addition, fourteen (14) sub-themes were obtained within the scope of these themes.

Conclusions: As a result, it was determined that physical education teachers supported the decision to close the schools but did not rely on the distance education model. Although the participants acknowledged that there was a sudden transition to distance education due to the pandemic, it was observed that they generally focused on the negative sides. Participants stated that applied lessons such as physical education were not very efficient through the distance education model. In the study, physical education teachers stated that the positive side of distance education is that the theoretical lessons have become important and the use of educational technology has increased. In addition, the participants made suggestions for the solution of some negative situations experienced in physical education lessons conducted with the distance education model. It was observed that these suggestions focused on the technological development of teachers and increasing the support provided by the state.

Keywords: Physical Education and Sports, Teacher Opinions, Distance Education

ÖZET

Amaç: Bu araştırmanın amacı Covid-19 pandemi sürecinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin uzaktan eğitim deneyimlerini incelemektir.

Materyal ve Metod: Tanımlayıcı nitel metodoloji modelinde tasarlanan bu araştırmaya, seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ile belirlenen 11 (7 Erkek, 4 Kadın) beden eğitimi ve spor öğretmeni katılmıştır. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme verileri tematik olarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin uzaktan eğitim modeline yönelik deneyimlerinin incelendiği bu araştırmada, katılımcılardan toplanan verilerin analiz edilmesiyle 5 (beş) temaya ulaşılmıştır: 1) Genel görüşler, 2) Olumlu yanları, 3) Olumsuz yanları, 4) Engeller ve 5) Öneriler. Ayrıca bu temalar kapsamında on dört (14) alt tema elde edilmiştir.

Sonuç: Sonuç olarak beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin okulların kapatılması kararını destekledikleri ancak uzaktan eğitim modeline güvenmedikleri belirlenmiştir. Katılımcılar pandemi nedeniyle uzaktan eğitime ani bir geçiş yaşandığını kabul etmekle birlikte, genellikle olumsuz yönlere odaklandıkları görülmüştür. Katılımcılar uzaktan eğitim modeliyle beden eğitimi ve spor gibi uygulamalı derslerin çok verimli geçmediğini ifade etmişlerdir. Araştırmada beden eğitimi ve spor öğretmenleri uzaktan eğitimin olumlu tarafı olarak teorik derslerin önemli hale gelmesi ve eğitim teknolojisi kullanımının artışı belirtmiştir. İlaveten katılımcılar, uzaktan eğitim modeliyle yürütülen beden eğitimi ve spor dersinde yaşanan bazı olumsuz durumların çözümüne yönelik öneriler sunmuştur. Bu önerilerin öğretmenlerin kendilerini teknolojik açıdan geliştirmesi ve devlet tarafından verilen desteğin artırılması çerçevesinde yoğunlaştığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor, Öğretmen Görüşleri, Uzaktan Eğitim

INTRADUCTION

Covid-19 disease (Abuhammad 2020) caused by the SARS-Cov-2 virus, which first appeared in Wuhan, China, was included in the pandemic class on March 11, 2020 by the World Health Organization (WHO 2020). When the Covid-19 epidemic affected the whole world, schools were closed and face-to-face education was suspended. In general, this has brought the education of at least 1.6 billion students from schools to their homes in the world (UNESCO, 2020a; 2020b; UNICEF, 2020). Governments turned to distance education so that the education process of students was not interrupted (UNESCO, 2020). When the literature is examined, some studies (Odabaş, 2003; Arat & Bakan, 2014; Kırık, 2016; Burke & Dempsey, 2020) touched upon the positive sides of the distance education model, while others (Uzoğlu, 2017) emphasized the negative sides of the distance education model.

UNESCO stated that alternative education paths and learning programs should be put into practice for students during the pandemic process (Huang, Liu, Tlili, Yang, & Wang, 2020). Two weeks after the first case occurred in Turkey, the Ministry of National Education (MEB) started distance education for all primary, secondary and high schools with the slogan “This is not a holiday, but a distance education” (Fiş Erümit, 2020). MEB has announced that the system called Education Information Network (EBA) will be used in the distance education process (MEB, 2020). EBA is a platform created to support the availability of effective materials at school, at home and in all other environments and to integrate technology into Turkish education (Fiş Erümit et al., 2016). According to MEB (2020b), a total of 5,954,174 EBA synchronous lessons were applied from March to July.

The transition to distance education in schools has created some problems, especially in terms of the efficiency of applied lessons such as physical education and sports (Varea and Gonz’alez-Calvo, 2020). This is important for physical education and sports with a more practical side and will create more problems, especially for physical education and sports teachers who prefer face-to-face training (Lambert, 2020). In a study (Hortigüela-Alcalá, Garijo and Pérez-Pueyo, 2021), physical education and sports teachers stated that the implementation stages of physical education and sports lessons were limited with distance education, students' interest in the lesson decreased and there was a problem of trust among students. Especially with distance education, the increasing distance between teacher and student and the greater importance given to other classes by administrators have served to further intensify the discrimination that physical education and sports have been subjected to for decades (James, 2011) (Stirrup, 2020).

Examining the opinions of physical education and sports teachers on distance education under current epidemic conditions is considered important to ensure the continuity of physical education and sports lessons given in schools during "crisis" periods. In addition, it is thought that determining the problems faced by physical education and sports teachers within the framework of distance education during the Covid-19 pandemic process will help to present physical education and sports more effectively with the distance education model in the post-Covid-19 period. In this context, it is important to analyze the perception of physical education and sports teachers in terms of teaching this “new” physical education and sports lesson. Therefore, this study focused on the distance education experiences of physical education and sports teachers.

MATERIAL AND METHOD

Participants

Participants are 11 physical education and sports teachers (7 Male, 4 Female) working in public schools affiliated to the Ministry of National Education in Erzincan city. Ethics Committee Permission for the study was obtained from the Human Research Ethics Committee of Erzincan Binali Yıldırım University, dated 30/04/2021 and protocol number 05/30.

With the first Covid-19 case in Turkey on March 11, 2020, a number of measures were taken to prevent the spread of the epidemic throughout Turkey. At the time of data collection (20 December 2020 - 20 February 2021), face-to-face education was suspended at all education levels and distance education was initiated. In the determination of physical education and sports teachers, participant selection was made according to predetermined criteria in the study using the criterion sampling model, one of the non-random sampling methods (Creswell, 2007; Merriam, 2015; Yıldırım & Şimşek, 2016). The criteria in the research were determined as a) voluntarily participating in the research and b) teaching the lesson with the distance education model. Fifteen physical education and sports teachers who met the inclusion criteria were interviewed face to face and informed about the purpose of the study and the work schedule. Consent forms were also given to the participants during these interviews, but consent forms could not be withdrawn from 4 teachers. Therefore, the research started with a total of 11 physical education and sports teachers. Participants' ages range from 27-45. Pseudonyms were used in the study to protect identities of participants. Within the scope of the study, consent forms were obtained from both school principals and physical education and sports teachers, indicating that they wanted to participate in the study.

Table 1: Demographic Characteristics of The Participants

*Name of Participants	Gender	Age	Education
Ali	Male	27	University
Asuman	Female	28	University
Kadir	Male	27	University
Berna	Female	29	University
Cemal	Male	28	University
Murat	Male	45	University
Ceren	Female	32	University
Gökhan	Male	43	University
Ayşe	Female	30	University
Yakup	Male	34	University
Osman	Male	32	University

*Note: All names are pseudonyms.

Research Model

In this study, it was aimed to determine the experiences of physical education and sports teachers regarding distance education. In this direction, descriptive qualitative methodology was used, which allows a case to be fully understood (Creswell, 2009) and enables participants to make sense of their life experiences (Sandelowski, 2000; Abramsky et al., 2017). Interviews with physical education and sports teachers led to the discovery of the experiences of conducting an applied lesson with the distance education model.

Data Collection Tools

Two data collection tools were used in the study: "personal information form" and "semi-structured interview form". Personal information form was used to obtain demographic characteristics (gender, age and educational status) about physical education and sports teacher. With the semi-structured interview form, the experiences of physical education and sports teachers regarding distance education during the COVID-19 epidemic were examined. In the preparation of the interview questions, the relevant literature was examined and an item pool was created. Afterwards, the form was finalized by taking the opinions of 3 academicians (1 Professor, 2 Associate Professors) who have many publications in the field of physical education pedagogy and qualitative studies. The questions in the interview form are given in Table 2.

Table 2: Interview Questions

1. What are your thoughts on the distance education model?
2. What are the positive sides of physical education and sports lessons conducted with the distance education model for your students?
3. What are the negative sides of physical education and sports lessons conducted with the distance education model for your students?
4. What are the obstacles you encounter in physical education and sports lessons conducted with the distance education model?
5. What can you suggest for the physical education and sports lessons conducted with the distance education model to be more effective?

Process

The interviews with the participants were carried out face-to-face by taking the necessary measures (WHO, 2020) within the framework of the Covid-19 outbreak. As part of these measures, interviews were held in an open area, attention was paid to social distance and the use of masks. It was stated that the participants could leave the study at any time so that they feel comfortable and that the interviews would only be used in this study. The interviews lasted 11 minutes on average. During the interviews, the necessary permissions were obtained from the participants and voice recording was made.

Data Analysis

Thematic analysis was used in the process of data analysis in the study. Thematic analysis (Yıldırım & Şimşek, 2016), which is defined as the interpretation process by gathering similar data within the framework of certain concepts and themes and organizing them in a way that the reader can understand, can be applied in two ways: inductive and deductive. In this study, inductive thematic analysis was used, in which the data strongly supported the themes and categories and provided the possibility of coding with an objective perspective (Thomas, 2003).

Validity-Reliability

In order to ensure the validity of the study, in addition to the detailed presentation of the data obtained as a result of the interviews with the participants, direct quotations were made from the interviews. In the interpretation of the findings, quotations were likewise made from the interviews with the participants. The internal validity of the research was tried to be ensured by preparing the themes in accordance with the relevant literature and determining the interview questions in line with the expert opinions. In order to ensure external validity, the obtained data and participant characteristics are presented in detail. In order to ensure the reliability of the data, the formula of Miles and Huberman (1994) ($\text{Consensus} / (\text{Consensus} + \text{Dissensus}) \times 100$) was calculated. Consistency among experts is calculated as 95%.

RESULTS

In this study, which examined the experiences of physical education and sports teachers regarding the distance education model, 5 (five) themes were reached by analyzing the data collected from the participants: 1) General opinions, 2) Positive sides, 3) Negative sides, 4) Obstacles and 5) Suggestions. Within the scope of the general opinions theme, 2 sub-themes were obtained: supporting the decision to close the schools and the distrust in the distance education model. Within the scope of the positive sides theme, the subthemes of the theoretical parts of the courses gaining importance and the increase in the use of educational technologies were included. Within the scope of the negative sides theme, subthemes of decreased interest in the lesson, interruption of applied lessons, lack of interaction and inactivity came out. Within the scope of the obstacles theme, sub-themes of financial difficulties and inadequacy of infrastructure were obtained. Within the scope of the suggestion theme, four (4) sub-themes were determined: the use of various web-based applications, uploading sufficient resources / materials, in-service training for teachers and increased state support (Figure 1).

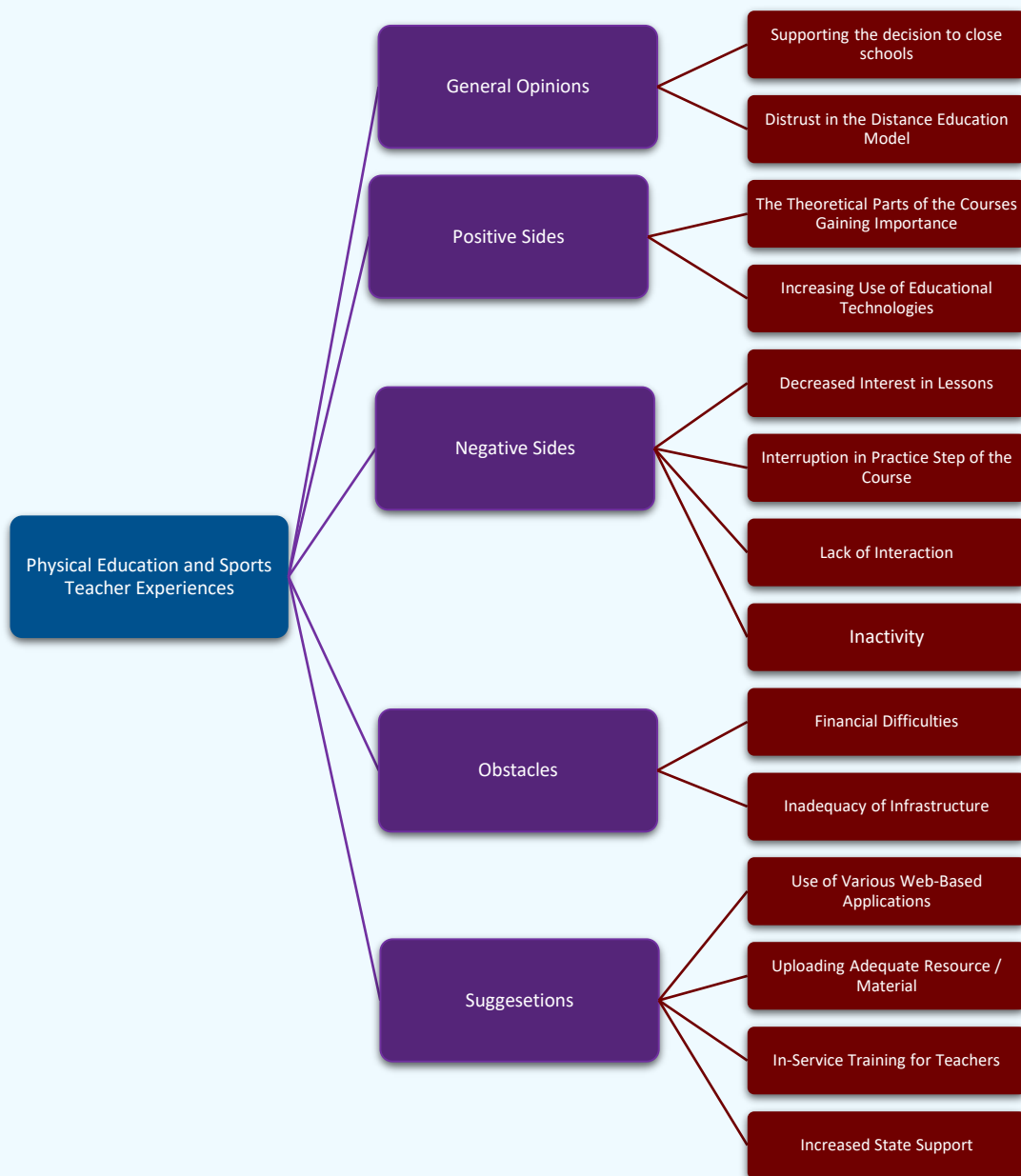

Figure 1: Theme and Sub-Themes

Theme 1: General opinions

Physical education and sports teachers, whose opinions were consulted in the study, generally stated that the decision to close schools within the framework of the Covid-19 outbreak was correct. In addition, the majority of physical education and sports teachers stated that they were not satisfied with the distance education model. However, a few participants describe the physical education and sports lessons conducted with the distance education model as "better than nothing" and evaluated it as a successful process under these conditions.

Supporting the decision to close schools

Most of the participants (n: 9) stated that the Covid-19 epidemic should be taken very seriously, and schools in particular are the places with the highest potential to spread this disease in the society. In addition, physical education and sports teachers stated that if the epidemic increases in schools, there may be a serious increase in the number of cases and deaths. In this context, the opinions of the participants are as follows:

“Schools were closed due to the COVID-19 virus. Of course, the health of children and teachers is at the top of everything. Although it is said that this disease does not affect children very much, these children spread the disease to everyone. Therefore, it is definitely the right decision to close the schools. I think the majority of the country should be vaccinated for schools to open” - Ceren

“When the schools were closed, the change in the disease map was noticed immediately, the occupancy of the hospitals decreased. This alone proves the correctness of the decision. For example, my diabetic mother stays with me, maybe I will get through the disease slightly, but the same is not true for my mother. We do not have a chance to know which child is sick at school. Therefore, the decision to close the schools is justified” - Gökhan

Distrust in the distance education model

Although physical education and sports teachers support the decision to close the schools, they think that the distance education model is not very suitable for physical education and sports lessons. Participants especially stated that practice-based lessons such as physical education and sports conducted with the distance education model are not efficient for students. In addition, the participants claimed that the expectations could not be met with the distance education model. Participant opinions reflecting this situation are as follows:

“Although Distance education is a model that almost everyone has approached positively until a year ago, the process we are in has shown that it is not very efficient for our students. Before this epidemic, I was thinking differently about distance education, but now it is not possible to say that it gives much confidence.” - Asuman

“As both a teacher and a parent, I do not trust distance education. The themes of lack of classroom interaction, less participation in the lesson, and the decrease in the importance of the lesson in the eyes of the students have gained importance in this process. Distance education was insufficient in applied courses, and comprehension of the subject significantly reduced the rate of gaining practical knowledge and skills apart from theoretical knowledge. It is obvious that the current system does not fully meet the expectations in cases where there is no suitable environment for the course.” - Yakup

Theme 2: Positive sides

Regarding the positive sides of physical education and sports lessons conducted with the distance education model, the participants expressed their opinions on the importance of the theoretical parts of

the lessons and the increase in the use of educational technologies. However, it was seen that there was a generally negative point of view towards the distance education model in the participants' opinions.

The theoretical parts of the courses gaining importance

When the participants compared face-to-face education and distance education, they stated that theoretical knowledge gained more importance within the scope of physical education and sports lessons. Participants stated that the duration of physical education and sports lessons is mostly completed with practices and therefore, time cannot be allocated to the theoretical part. In this context, the opinions of the participants are as follows:

“Actually, I am one of those who don't think distance education has too many positive sides. However, it is a very positive result that the theoretical parts of the course is not given attention much in face-to-face education, but they consider and adopt the theoretical parts as main courses in this period.”- Murat

Increasing use of educational technologies

Participants stated that with the transition to the distance education model, there have been positive developments in both themselves and students in terms of using technology. At the beginning of the distance education model, the participants stated that they were lacking in technical skills such as taking the class and using various applications, but they progressed in these skills over time. In this context, the opinions of the participants are as follows:

“The introduction of the distance education model into our lives has provided benefits in terms of the use of educational technologies. It was beneficial to see our national shortcomings in a new field in education. When I personally think about it, I haven't used the zoom and EBA platforms so actively before. I have not received any training in this area. I had a hard time at first.”- Osman

“As a society, we are people who are not very fond of technology. However, the epidemic taught us that this point of view was wrong and that technologies should be used correctly in order not to break away from the world. Maybe nothing will be right, but the epidemic reminded us of the importance of technology in education.”-Murat

Theme 3: Negative sides

It was determined that the majority of the physical education and sports teachers participating in the study focused on the negative sides of physical education and sports lessons conducted with the distance education model. Participants emphasized the inadequacy of the distance education model for a practice-based lesson. Participants stated that there was not enough interaction environment and therefore students' interest in the lesson decreased. In addition, the participants stated that they are in constant contact with families in the distance education model, otherwise, students experience problems in following the lesson.

Decreased interest in the lesson

Participants stated that students' interest in the lesson decreased with the physical education and sports lessons conducted with the distance education model. In this context, the participants argued that they tried to take measures but could not be successful due to distance education. In this direction, Ayşe's opinions are as follows:

“Both the reluctance of the students and the parents' not paying enough attention to distance education cause the attendance to the classes to be low. In addition, the fact that applied courses have to be taught theoretically causes students to lose their interest in the course.”-Ayşe

Interruption of applied lessons

Participants stated that practice-oriented courses such as physical education and sports cannot be conducted with the distance education model. According to the participants, it is possible to reach the gains in physical education and sports lessons with more practice. Therefore, the participants stated that various problems were experienced in the application stage of the lesson with the distance education model. In this context, the opinions of the participants are as follows:

“It was not easy to adapt to the system as it is a different model for applied courses. Therefore, there is a lack of student motivation against these lessons. Thus, it has pushed the applied course teachers to seek innovation in both assessment and teaching of the lessons.”- Gökhan

“In the simplest way, the meaning of physical education lesson is practice for a student. Likewise for us, this course is difficult to carry out without practice. Particularly, in order for the subjects to be learned by the student, the practice dimension should also be processed. However, this is unfortunately not possible under current conditions. Therefore, the practice part is not a small deficiency in our lesson, but a big deficiency.”

Lack of interaction

According to the participants, among the most important negative effects of physical education and sports lessons conducted with the distance education model is the radical decrease in student-teacher interaction. Participants particularly stated that some course subjects require significant interaction, but this is not possible in this process. In addition, the participants stated that they did not get enough feedback from the students in the question and answer section. In this direction, Berna's opinions are as follows:

“Students do not answer questions with different excuses, and yet it is difficult to increase the readiness of students in face-to-face lessons, while in distance education it becomes almost impossible.”

“As physical education teachers, we are the teachers who interact the most with students. And that created a culture. We are no longer different from other theoretical courses. And this created an invisible wall between us and the children. We are not even sure whether the children understand the subject or not” -Kadir

Inactivity

Participants stated that physical education and sports lessons are the most important practices that meet the students' need to move in the pre-epidemic period. According to the participants, with the distance education model, the possibility of many health problems in students as a result of inactivity has increased. In this context, the opinions of the participants are as follows:

“Since we started distance education, what we have in common with families is that children will remain inactive. It is a huge problem that children cannot be active enough due to the limited range of movement of students at home.” -Kadir

“Inactivity causes obesity and negativity in mind-muscle coordination in children. A person who is not moving can neither relieve stress nor improve himself/herself in terms of sports.” -Cemal

Theme 4: Obstacles

In the study, the participants stated that they encountered many obstacles during the conduct of physical education and sports lessons with the distance education model. According to the participants, students have difficulty attending classes due to EBA or problems caused by internet connection speed.

Financial difficulties

Participants think that students have problems in attending classes due to financial difficulties. According to the participants, many problems arise due to the fact that the students taking the classes with the distance education model do not have equal opportunities. The opinions of the participants expressing this problem are as follows:

“Children have disconnections on the net, and sometimes the system prevents me from logging. Those who do not have financial opportunity cannot attend classes. Inequality of opportunity occurs in education. If I give an example from my own students, I have very smart students, but they cannot attend live classes at Eba because they do not have the financial opportunity.” -Ayşe

“At the same time, the purchasing power of families stands out in this regard. Families with financial difficulties and especially when there are more than one distance education student in the same family in distant areas, there are serious difficulties in getting education and it requires serious financial means, so a solution cannot be found.”-Berna

Inadequacy of infrastructure

The participants stated that they could not get efficiency from the lessons by pointing out the existing informatics infrastructure inadequacy. According to the participants, especially students living in rural areas are more affected by the problems arising from the lack of infrastructure. Participant opinions on this issue are as follows:

“The main problem I have with distance education in the current period is that the internet connection is slow. Because at least 5-6 of the 25 students in the class either cannot enter the system or the system throw out students after a certain period.” - Kadir

“We are in a really difficult time. Maybe these problems should not be seen, but sometimes EBA, sometimes internet or power outages reduce the efficiency of the lessons. It is one of the many things we experience that when there is density, there are always cases that can be thrown out of the system or not being able to enter the system.” – Ayşe

Theme 5: Suggestions

As a result of the interviews with the participants, some suggestions for physical education and sports lessons conducted with the distance education model have emerged. Participants made various suggestions in order to avoid some problems that may be experienced due to the rapid transition to the distance education model. Within the scope of this theme, suggestions were made such as the use of various web-based applications, uploading sufficient resources/materials, in-service training for teachers and increasing state support.

Use of various web-based applications

Participants stated that various web-based applications should be used in order to make physical education and sports lessons more efficient for students in the distance education process. According to the participants, after the synchronous lessons, whether the subject is understood by the students should be tested on different online platforms. In addition, some participants stated that software that supports game-based applications is needed in the teaching of lessons, especially in younger age groups. In this context, the opinions of Kadir and Ayşe are as follows:

“I think various practices should be used after synchronous lessons. For example, I asked each student with a smartphone to download the pedometer program, which is in the play store. At the beginning of the lesson, we posted the current images of our pedometer to our WhatsApp group and

reshared our pedometer screenshots at the end of the lesson. I rewarded the one who took the most steps and burned calories. This made my lessons more efficient and enjoyable as a result-based game.”-Kadir

“Unfortunately, we cannot do as much practices as we want in the lessons, maybe we can eliminate this deficiency with various action-based online games.”-Ayşe

Uploading sufficient resource/material

Participants stated that the resources / materials in the current system are not sufficient to make physical education and sports lessons conducted with the distance education model more effective. Participants stated that they try to provide resource diversity individually, but the system should be rich in more videos and images. In this context, the opinions of the participants are as follows:

“In order for distance physical education and sports to be more effective, I think that not only the narration method but also the students should be supported with pictures and videos. Students who visually see what they have learned through the narration method both get away from boredom during the lesson and understand what is being told better.”-Murat

In-service training for teachers

Participants stated that there was a very rapid transition to the distance education model, so the problems could not be solved simply by making the systems suitable. Participants stated that it would be appropriate for teachers to participate in in-service training in the form of “digital literacy”. A participant opinion supporting this opinion is presented below:

“I think the teachers who use the system are as important as the system, in the effect of education. In particular, teachers who are a little older should receive in-service training on computer use. Because entering the system, uploading resources, taking exams, evaluating all require the correct use of the system.”- Ceren

Increased state support

Participants stated that there is a greater need for state support to ensure equal opportunities in education, especially for students. According to the participants, the Ministry of National Education should provide more support, as families cannot solve the problems students experience in accessing classes alone. Participant opinion supporting this is as follows:

“We are currently going through a difficult process. I am aware that the burden on the state has also increased. However, every student should be given a free tablet by the state and every home should be connected to the internet.”- Murat

DISCUSSION AND CONCLUSION

In this study, it was aimed to examine the distance education experiences of physical education and sports teachers during the Covid-19 pandemic process. Examining the opinions of physical education and sports teachers on distance education under the current epidemic conditions is considered important to ensure the continuity of physical education and sports lessons given in schools in "crisis" periods.

Almost all of the physical education and sports teachers who participated in the study stated that they supported the decision to close the schools. According to the participants' opinions, the underlying reason for the decision to close schools is the concern that the risk of transmission will increase. In addition, in the context of closing schools, parents considered the health and safety of their children as a priority when evaluating the decision to close the school (Garbe, Ogurlu, Logan, & Cook, 2020). Although the participants supported the decision to close the schools, they expressed that they did not trust the existing distance education model. This insecurity felt by physical education and sports teachers in terms of the distance education model was explained by the inability to complete the practice lessons,

the decrease in the classroom atmosphere and the decrease in teacher-student interaction in terms of the participants. As a matter of fact, in the studies conducted (Hortigüela-Alcalá, Garijo and Pérez-Pueyo, 2021; Varea and González-Calvo, 2020), it was determined that there are some concerns regarding physical education and sports lessons conducted with the distance education model. In this context, the transfer of physical education and sports to online environments during the Covid-19 process created anxiety and distrust among physical education and sports teachers (Hortigüela-Alcalá, Garijo, & Pérez-Pueyo, 2021).

In the study, although the participants generally emphasized the negative sides of physical education and sports lessons conducted with the distance education model, they also mentioned some positive sides. According to the participants, it was stated that the theoretical parts became more important as a result of the implementation of distance education in physical education and sports lessons, which have the characteristics of practice. In this sense, Walker and Johnson (2018) state that cooperation in physical education and sports should go beyond physical contact and emotional control and is an ideal teaching model for the acquisition of cognitive sides. In addition, the participants stated that with the distance education model, both students and teachers have made positive improvements in the use of educational technology. Technological regulations regarding online (TV learning, radio, online applications) or offline (printed teaching materials, modules, textbooks) teaching strategies are extremely important for the success of distance education (Rasmitadila et al., 2020). Therefore, it is seen that there is a direct relationship between the technology use skills of physical education and sports teachers and the efficiency of the lesson.

Participants stated that student interest in physical education and sports lessons conducted with the distance education model has decreased. In distance education, students stated that their interest in lessons decreased because there was no instructor that they could interact face to face (Tunga & İnceoğlu, 2016). Similarly, teachers stated that there is a decrease in the interest of students in the lesson because there is no self-motivating environment in distance education (Özgöl, Sarıkaya, & Öztürk, 2017). Most of the participants emphasized that the most important deficiency in physical education and sports lessons conducted with the distance education model is the disruption in the practice stage of the lesson. During the epidemic that affected the whole world, it was determined that distance education theoretical courses were more advantageous than applied courses and there were various problems with distance education, especially in applied courses (Kahraman, 2020). In a study (Hortigüela-Alcalá, Garijo, and Pérez-Pueyo, 2021), physical education and sports teachers stated that the practices stages of distance education and physical education and sports lessons were limited. Similarly, with the distance education model, it was observed that the application steps of lessons such as physical education and sports could not be carried out with the desired efficiency (Koç, 2021; Arslan, Arı, & Kanat, 2021).

According to the participants, among the most important negative effects of physical education and sports lessons conducted with the distance education model is the radical decrease in student-teacher interaction. In this context, insufficient social relations (Ceyhun, Özdemir, & Işım, 2020; Kör, Çataloğlu, & Erbay, 2013), lack of discipline to work with the group (Balaman & Tiryaki, 2021), and the decrease in student-teacher interaction as well as students' interaction among themselves (Koç, 2021) cause a decrease in the level of interaction in the distance education process.

Participants stated that with the transition to the distance education model, the level of inactivity in students will increase. Despite the positive effects of the measures taken due to Covid-19 on the spread of the disease, the potential increase in sedentary behavior due to isolation may be harmful to health (Hallal et al., 2012). Indeed, the annual death toll attributed to physical inactivity is estimated to be over 5 million globally (Lee et al., 2012). However, in a study conducted by Yıldız and Bektaş (2020), it was

revealed that physical education activities broadcast on EBA TV prevent students' inactivity during curfews. However, some studies have shown that inactivity increases in students with the pandemic process (Munasinghe et al., 2020).

The participants stated that with the sudden transition to the distance education model, different obstacles emerged. Participants stated that the most common obstacles faced by students and teachers in the distance education model are financial impossibility and lack of infrastructure. It is estimated that there are some differences in internet speed between rural and urban areas, especially in terms of informatics infrastructure (Dolan, 2016). Internet outages, which are also common in traditional educational settings, have increased even more during the epidemic and have started to negatively affect learning (Abuhammad 2020; Garbe et al., 2020). In addition, the fact that students who do not have a computer or internet at home go back in terms of education compared to face-to-face education (Morgan, 2020; Carillo and Flores, 2020; Anderson, 2020) points to the importance of financial impossibility and lack of infrastructure.

Participants made some suggestions regarding the problems that arise during the conduct of physical education and sports lessons with the distance education model. These suggestions include the use of various web-based applications, adequate resource/material contracting, in-service training for teachers, and increased state support. The suggestions expressed by the participants should be seen to be notable given the complexity of the COVID-19 crisis. The use of interactive materials such as various animations, videos and simulations in the lessons conducted with the distance education model makes education more effective (Kör, Çataoğlu, & Erbay, 2013; Balaman & Tiryaki, 2021). In a study (Hiltz & Goldman, 2004), it was seen that the distance education model requires a different experience and teachers who do not have virtual classroom experience consider themselves as "inexperienced". As a matter of fact, the resistance of some educators to technology (Huang, Deggs, Jabor, & Machtmes, 2011) highlights the necessity of in-service training.

RECOMMENDATIONS

Although a year has passed since the first case was seen in Turkey, concerns related to Covid-19 continue and various measures are still on the agenda to fight the epidemic. Therefore, under current conditions, it is an undeniable fact that the most appropriate option is distance education in order to prevent disruption in the education process of students. More research can be recommended to make the distance education model more effective and applicable. Interdisciplinary comparisons can be made, especially by conducting research involving different branches. In order to present applied lessons such as physical education and sports more effectively with the distance education model, asynchronous applications can be used in addition to synchronous lessons. In addition, steps can be taken to make physical education and sports lessons the most enjoyable lesson in distance education, as well as in face-to-face education through game-based applications.

REFERENCES

- Abramsky, H., Kaur, P., Robitaille, M., Taggio, L., Kosemetzky, P., Kaur, P., Foster, H., Gibson, B. E., Bergeron, M. & Jachyra, P. (2018). Patients' perspectives on and experiences of home exercise programmes delivered with a mobile application. *Physiotherapy Canada*, 70, 171-178. <http://dx.doi.org/10.3138/ptc.2016-87>
- Abuhammad, S. (2020). Barriers to distance learning during the COVID-19 outbreak: A qualitative review from parents' perspective. *Heliyon*, e05482. <http://dx.doi.org/10.1016/j.heliyon.2020.e05482>
- Aktaş, Ö., Büyüktaş, B., Gülle, M., & Yıldız, M. (2020). Sports science students' attitudes towards distance education during isolation days caused by covid-19 virus. *Sivas Cumhuriyet University Journal of Sport Sciences*, 1(1), 1-9.

- Anderson J. (2020). The coronavirus pandemic is reshaping education. Quartz Daily Brief (retrieved from <https://qz.com/1826369/how-coronavirus-is-changing-education/>).
- Arat, T., & Bakan, Ö. (2014). Distance education and its applications. *Selçuk University Social Sciences Vocational School Journal*, 14 (1-2), 363-374.
- Arslan, K., Arı, A. G., & Kanat, M. H. (2021). Covid-19 pandemi sürecinde verilen uzaktan eğitim hakkında veli görüşleri. *Ulakbilge Sosyal Bilgiler Dergisi*. 57; 192-206. doi: 10.7816/ulakbilge-09-57-03
- Balaman, F., & Tiryaki, S. H. (2021). Corona virüs (covid-19) nedeniyle mecburi yürütülen uzaktan eğitim hakkında öğretmen görüşleri. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 10(1), 52-84.
- Burke, J., & Dempsey, M. (2020). *COVID-19 practice in primaryschools in Ireland report*. National University of Ireland Maynooth, Ireland.
- Can, H. C., Özdemir, H. & Işım, A. T. (2020). E-Öğrenme beden eğitimi öğretmen adayları için ne ifade ediyor: Karma Yöntem Araştırması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3), 1374-1386. DOI: 10.17679/inuefd.811165
- Carrillo, C. & Flores, M. A., (2020). COVID-19 and teacher education: A literature review of online teaching and learning practices, *European Journal of Teacher Education*, 43(4), 466-487. doi: 10.1080/02619768.2020.1821184.
- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry & research design: Choosing among five approaches (2nd ed.)*. SAGE Publications.
- Creswell, J. W. (2009). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed-Method Approaches*. California, USA: Sage Publications.
- Dolan, J. E. (2016). Splicing the divide: A review of research on the evolving digital divide among K–12 students. *Journal of Research on Technology in Education*, 48, 16-37. <http://dx.doi.org/10.1080/15391523.2015.1103147>
- Fiş Erümit, S. (2021). The distance education process in K–12 schools during the pandemic period: evaluation of implementations in Turkey from the student perspective. *Technology, Pedagogy and Education*, 1-20.
- Fiş Erümit, S., Gedik, N., & Göktaş, N. (2016). *Türkiye’de Öğretim Teknolojilerinin Gelişimi: 1984-2015 Dönemi*. In K. Çağıltay & Y. Göktaş (Eds.), *Öğretim Teknolojilerinin Temelleri Teoriler, Araştırmalar, Eğilimler* (pp. 58–79). Pegem Akademi.
- Garbe, A., Ogurlu, U., Logan, N. & Cook, P. (2020). Parents’ experiences with remote education during COVID-19 school closures. *American Journal of Qualitative Research*, 4, 45-65. <http://dx.doi.org/10.29333/ajqr/8471>
- Hallal, P. C., Andersen, L. B., Bull, F. C., Guthold, R., Haskell, W., Ekelund, U., & Lancet Physical Activity Series Working Group. (2012). Global physical activity levels: surveillance progress, pitfalls, and prospects. *The Lancet*, 380(9838), 247-257.
- Hiltz, S. R., & Goldman, R. (Eds.). (2004). *Learning together online: Research on asynchronous learning networks*. Routledge.
- Hortigüela-Alcalá, D., Garijo, A. H., & Pérez-Pueyo, Á. (2021). La Educación Física en el contexto COVID-19. Un relato de profesores de diferentes etapas educativas (Physical Education in the COVID-19 context. A tale from teachers of different educational stages). *Retos*, 41, 764-774.
- Huang, R. H., Liu, D. J., Tlili, A., Yang, J. F., & Wang, H. H. (2020). *Handbook on facilitating flexible learning during educational disruption: The Chinese experience in maintaining undisrupted learning in COVID-19 outbreak*. Smart Learning Institute of Beijing Normal University.
- Huang, R. T., Deggs, D. M., Jabor, M. K., & Machtmes, K. (2011). Faculty online technology adoption: The role of management support and organizational climate. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 14(2).
- James, A.R. (2011). The marginalization of physical education: Problems and solutions. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 82(6), 15-16.
- Kahraman, M. E. (2020). The effect of the COVID-19 epidemic on applied lessons and the conduct of these lessons with distance education: Basic design lesson example. *Medeniyet Art Magazine*, 6(1), 44-56. <https://doi.org/10.46641/medeniyetsanat.741737>
- Kırık, A. (2016). Historical development of distance education and the situation in Turkey. *Marmara Communication Journal*, (21), 73-94.

- Koç, E. S. (2021). Nasıl bir uzaktan eğitim? 1 yılın sonunda yapılan çalışmaların değerlendirilmesi. *International Anatolia Academic Online Journal Social Sciences Journal*, 7(2), 13-26.
- Kör, H., Çataloğlu, E., & Erbay, H. (2013). Uzaktan ve örgün eğitimin öğrenci başarısı üzerine etkisinin araştırılması. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 12(2), Technology Special Issue:267-279, ISSN: 1303-0094.
- Lambert, S. R. (2020). Do MOOCs contribute to student equity and social inclusion? A systematic review 2014–18. *Computers & Education*, 145, 103693.
- Lee, I. M., Shiroma, E. J., Lobelo, F., Puska, P., Blair, S. N., Katzmarzyk, P. T., & Lancet Physical Activity Series Working Group. (2012). Effect of physical inactivity on major non-communicable diseases worldwide: an analysis of burden of disease and life expectancy. *The Lancet*, 380(9838), 219-229.
- MEB, (2020). Bakan Selçuk, koronavirüs'e karşı eğitim alanında alınan tedbirleri açıkladı. (06.04.2021). Erişim Adresi: <https://www.meb.gov.tr/bakan-selcuk-koronaviruse-karsi-egitim-alaninda-alinan-tedbirleri-acikladi/haber/20497/tr>
- MEB. (2020b). Türkiye uzaktan eğitim istatistikleriyle dijital dünyanın listelerini zorladı. (06.04.2021) [Erişim Adresi: <http://www.meb.gov.tr/turkiye-uzaktan-egitim-istatistikleriyle-dijital-dunyanin-listelerini-zorladi/haber/21158/tr>]
- Merriam, S. B. (2015). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber*. S. Turan (Çev. Edt.). Nobel Yayınevi.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. (2nd ed). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Morgan, H. (2020). Best practices for implementing remote learning during a pandemic, the clearing house. *A Journal of Educational Strategies, Issues And Ideas*, 93(3), 135-141. doi: 10.1080/00098655.2020.1751480
- Munasinghe, S., Sperandei, S., Freebairn, L., Conroy, E., Jani, H., Marjanovic, S. & Page, A. (2020). The impact of physical distancing policies during the COVID-19 pandemic on health and well-being among Australian Adolescents, *Journal of Adolescent Health*, 67, 653-661. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2020.08.008>
- Odabaş, H. (2003). İnternet tabanlı uzaktan eğitim ve bilgi ve belge yönetimi. *Türk Kütüphaneciliği*, 17(1), 22-36.
- Özgöl, M., Sarıkaya, İ., & Öztürk, M. (2017). Students' and teaching staff's assessments regarding distance education applications in formal education. *Journal of Higher Education and Science*, 7(2), 294-304.
- Rasmitadila, R., Aliyyah, R. R., Rachmadtullah, R., Samsudin, A., Syaodih, E., Nurtanto, M. & Tambunan, A. R. S. (2020). The Perceptions of primary school teachers of online learning during the COVID-19 pandemic period: A case study in Indonesia. *Journal of Ethnic and Cultural Studies*, 7, 90-109. <http://dx.doi.org/10.29333/ejecs/388>
- Sandelowski, M. (2000). Whatever happened to qualitative description?. *Research in nursing & health*, 23(4), 334-340.
- Stirrup, J. (2020). Performance pedagogy at play: Pupils perspectives on primary PE. *Sport, Education and Society*, 25(1), 14-26. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/13573322.2018.1554562>.
- Thomas, R. M. (2003). *Blending qualitative quantitative & research methods in theses and dissertations*. Thousand Oaks, CA: Corwin Pres.
- Tunga, Y. & İnceoğlu, M. M. (2016). E-öğrenme ortamlarında oyunlaştırma yaklaşımı kullanımının öğrenenlerin motivasyon durumlarına katkısının incelenmesi. *10th International Computer and Instructional Technologies Symposium* (pp. 620-625). Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize.
- UNESCO [United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization]. (2020a). COVID-19 education response. <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse/globalcoalition>
- UNESCO [United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization]. (2020b). COVID-19 Educational disruption and response. <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>
- UNICEF [United Nations Children's Fund]. (2020). UNICEF and Microsoft launch global learning platform to help address COVID-19 education crisis. <https://www.unicef.org/pressreleases/unicef-and-microsoft-launch-global-learning-platform-help-address-covid-19-education>
- Uzoğlu, M. (2017). Fen bilgisi öğretmen adaylarının uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(16), 335-351.
- Varea, V., & González-Calvo, G. (2020). Touchless classes and absent bodies: teaching physical education in times of Covid-19. *Sport, Education and Society*, 1-15.

- Walker, E., & Johnson, I. L. (2018). Using best practices when implementing the Cooperative-Learning Theory In Secondary Physical Education Programs. *Strategies: A Journal for Physical and Sport Educators*, 31(4), 5-11. doi: <http://dx.doi.org/10.1080/08924562.2018.1465870>.
- World Health Organization (WHO). 2020. WHO director-general's opening remarks at the mission briefing on COVID-19 - 12 March 2020. <https://www.who.int/director-general/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-mission-briefing-on-covid-19---12-march-2020>
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin
- Yıldız, S., & Bektaş, F. (2020). Eba tv'de yayınlanan beden eğitimi etkinliklerinin veli ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleriyle değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 969-987.

Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Temel Felsefi ve Genel Amaçlarına Yönelik Öğretmen Görüşleri

“Teacher's Opinions on The Basic Philosophy and General Objectives of The Physical Education and Sports Course Teaching Program”

Gizem Nur ÇAĞLAYAN¹ & Eser AĞGÖN²

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Tarihçe

Yayın Geliş Tarihi: 17 Aralık 2020
Kabul Tarihi: 20 Temmuz 2021
Online Yayın Tarihi: 31 Ağustos 2021

DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/anatoliasr.13>

Yazarlarla İletişim

1- (Sorumlu Yazar) Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Erzincan, Türkiye
gizemcaglayan1092@gmail.com
<https://orcid.org/000-0001-6745-8778>

2- Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Erzincan, Türkiye
eseraggon@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-2623-6869>

Yazar Katkıları

Tüm yazarlar çalışmanın konseptine ve tasarımına katkıda bulundu.

Finansman

Bu çalışma herhangi bir kurum/kuruluştan maddi destek almadı.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çıkar çatışması olmadığını beyan ediyorlar.

Şeffaflık

Yazarlar, çalışmada hiçbir hayati özelliğin ihmal edilmediğini, dürüst, doğru ve şeffaf bir anlatım ile raporlaştırıldığını ve herhangi bir tutarsızlık olmadığını beyan etmişlerdir.

Etik

Bu çalışmada bilimsel etik kriterlerine uyulmuştur.

Referans Gösterimi

Çağlayan, G., Ağgön, E. (2021). Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programının Temel Felsefi ve Genel Amaçlarına Yönelik Öğretmen Görüşleri, *Anatolia Sport Research*, 2(2): 26-32

Copyright © 2021 by Anatolia Sport Research

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi programının temel felsefesi ve öğretim çıktılarına yönelik görüşlerini ortaya koymak amaçlanmaktadır.

Materyal ve Metod: Araştırmaya amaca yönelik örneklem belirleme yöntemi ile Türkiye'nin bütün bölgeleri göz önünde bulundurularak farklı şehirlerinde görev yapan dokuz beden eğitimi ve spor öğretmeni katılmıştır. Araştırma yöntemi olarak nitel araştırma yaklaşımları içerisinde yer alan durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Nitel veri analizi olarak ise içerik analizi kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler yüz yüze gerçekleştirilmiş ve temalar Milli Eğitim Bakanlığı'nın İlköğretim Beden Eğitimi Ders Programındaki başlık ve konulara göre belirlenmiştir.

Bulgular: Beden eğitim öğretmenleri öğretim programının felsefi yaklaşımının yapılandırmacı yaklaşımına uygun olduğu, öğrenci merkezli öğretim ve yaparak yaşayarak öğrenme felsefesine dayalı olması gerektiği, öğretim programının amaçlarında ise öğrencinin psikomotor becerilerini geliştirme, sağlıklı yaşam alışkanlıkları kazanma temel amaçlarını içermesi gerektiği, beden eğitimi ve spor felsefesinin gerçekleşmesi önünde bazı olumsuz tutum ve imkansızlıkların etki ettiği ve öğrencilerin derse ait kazanımlara ulaşmasında hazırbulunuşluk düzeylerinin yetersiz olduğu görüşlerini belirtmişlerdir.

Sonuç: Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının yapılandırmacı yaklaşım eğitim felsefesini yansıttığı, programın felsefe ve amaçlarına ulaşma noktasında imkan ve toplumsal tutumun bazı engeller ortaya çıkardığı ve beden eğitimi ve spor dersleri için öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerinin yüksek olması gerektiği görüşlerine ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi ve spor öğretmeni, beden eğitimi dersi amaçları, beden eğitimi dersi öğretim programı, beden eğitimi dersi felsefi yaklaşımı

ABSTRACT

Aim: The aim of this study was to reveal the opinions of physical education teachers about the basic philosophy and teaching outcomes of the physical education program.

Material and Method: Nine physical education and sports teachers participated in the research from all regions of Turkey. As a research method, the case study method was used, which is one of the qualitative research approaches. Content analysis was used as qualitative data analysis. Semi-structured interviews were conducted face to face and the themes were determined according to the titles and subjects in the Primary Education Physical Education Curriculum of the Ministry of Turkey National Education.

Results: Physical education teachers stated that the philosophical approach of the curriculum is compatible with the constructivist approach. They also stated that the purpose of the curriculum should include developing the psychomotor skills and gaining healthy living habits of the student, the readiness level of the students is insufficient in reaching the learning outcomes of the course.

Conclusions: It has been concluded that the physical education and sports course curriculum reflects the constructivist approach and educational philosophy, and that the opportunity and social attitude create some obstacles in reaching the philosophy and goals of the program.

Keywords: Physical education and sports teacher, physical education course objectives, physical education course curriculum, philosophical approach to physical education course

GİRİŞ

Eğitim, bireyler için yüksek bir yaşam düzeyi elde etmenin, toplumlar için de gelişme ve ilerlemenin, çağdaş ülkeler arasında yer almanın başlıca yoludur (Kaya, 1993). Bu nedenle Türk toplumunun çağın hızla gelişen ve değişen ortamına cevap verebilecek nitelikte ve çağın gerektirdiği yeterliliklere göre inşa edilmiş bir eğitim sistemine sahip olması oldukça önemlidir (Güllü, Güllü ve Güllü, 2009). Çağın gerekliliklerinin ve toplumsal ihtiyaçların değişmesi eğitim sisteminin, formal eğitim ile bireylerde oluşturmak istenen kazanımlar ve hedef davranışlar bu amaçla hazırlanan ve geliştirilen eğitim programları ile sağlanabilir (Demirel, 2012). Bu bağlamda ülkemizde son yıllarda, değişen koşullara uyum sağlamak amacıyla eğitim alanında yoğun çalışmalar yapılmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı tüm ders öğretim programlarında olduğu gibi ilköğretimde okutulan Beden eğitimi ve spor derslerinin öğretim programlarında da çağın gereksinimleri ve bilimsel çalışmaların sonuçları ışığında “İlköğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programlarını” yeniden düzenlemiş ve uygulamaya koymuştur. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın amacı; öğrencilerin hayatları boyunca kullanacakları hareket becerileri, aktif ve sağlıklı hayat becerileri, kavramları ve stratejileri ile öz yönetim becerileri, sosyal becerileri ve düşünme becerilerini de geliştirerek bir sonraki öğrenim düzeyine hazırlanmalarınıdır (MEB, 2018). Beden eğitimi ve spor dersi yeni öğretim programında yapılandırmacı yaklaşım temel alınmış, öğrenme ortamlarının çeşitlendirilmesi ve öğrencinin doğrudan sürecin içinde olmasına dikkat edilmiştir. Badminton, tüy top, sentetik top ve raket ile oynanan, temel amacı ortada bulunan file üzerinden topu rakip sahaya atarak sayı kazanmak olan bir spor dalıdır. Badminton oyunu, ani karar verebilme, hız ve dikkat gerektiren, el ve göz koordinasyonu, çeviklik, dayanıklılık, sürat, çabukluk ve reaksiyon zamanının ön planda olduğu bir spor dalı çeşididir.

Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı temelli hazırlanan Beden eğitimi ve spor dersi ile bireylerin kendi öğrenim ve gelişimlerdeki sorumluluklarının farkına varmaları oldukça önemlidir (Saban, 2002). Yapılandırmacı yaklaşımın temelinde, elde edilmiş olan önceki bilgilerin elde edilecek bilgilere temel oluşturması ve bu temel ışığında yeni elde edilecek bilgilerle sentezlenerek yeni özgün bilgilere ulaşılması hedeflenmektedir. Yapılandırmacı yaklaşımın beden eğitimi alanına yansımaları, öğrenen merkezlik ve aktif katılım ilkeleri doğrultusunda öğrencinin sürece etkin katılımı ve öğrendiklerini gerçek yaşama yansıtmasıyla olacaktır (Bilir, 2008).

Beden eğitimi öğretim programı ile gerek bireyin fiziksel, devinışsel, bilişsel, duygusal ve toplumsal gelişimine katkıda bulunmak, yaşam boyu fiziksel etkinliklere katılmasını sağlamak gerekse beden eğitimi ve spor dersine özgü (dayanıklılık, çabukluk, esneklik, hareketlilik, koordinasyon, kuvvet, ritim) fiziksel gelişimleri hedeflenir. Bu amaçların gerçekleştirilebilmesi için öğrencilerin yaparak-yaşayarak ve aşamalı şekilde düzenlenmiş öğrenme etkinliklerine katılmaları ve etkinlik sürecinin sonunda ne kadar gelişme sağladıklarının farkında olmaları gerekir. Bunun için kazanımlar yazılırken ve etkinlik örnekleri düzenlenirken yapılandırmacı yaklaşım temel alınmış, öğrenme ortamlarının çeşitlendirilmesi ve öğrencinin doğrudan sürecin içinde olmasına dikkat edilmiştir. Beden eğitimi dersinin işlevsel ve hedeflere uygun bir şekilde sürdürülebilmesi öğrenci, öğretmen ve öğretim programı arasında sağlıklı ve uyumlu bir ilişki ile mümkündür. Öğretmenler dersin kazanımlarına ulaşmak için en uygun modeli (doğrudan, bireyselleştirilmiş, iş birliğine dayanan, spor eğitimi, akran, araştırma, taktik oyun, kişisel ve sosyal sorumluluk modelleri), strateji (sunuş, buluş, araştırma/inceleme vb.) ve yöntemleri/stilleri (komut, alıştırma, eşli çalışma, kendini denetleme, katılım, yönlendirilmiş buluş, problem çözme, öğrencinin tasarımı, öğrencinin başlatması, kendi kendine öğrenme) kullanmalıdırlar (MEB., 2018).

Bu araştırmanın amacı; beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının temel felsefesi, amaçları ve uygulanabilirliği hakkındaki beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşlerini incelemektir. Bu amaç doğrultusunda şu sorulara cevap aranmıştır;

Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının temel felsefesi hakkında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

2. Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının amaçları hakkında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

3. Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının uygulanabilirliği hakkında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?

MATERYAL VE METOD

Araştırma Yöntemi

Araştırmaya amaca yönelik örneklem belirleme yöntemi ile Türkiye'nin bütün bölgeleri göz önünde bulundurularak farklı şehirlerde (Manisa, Şanlıurfa, Kayseri, Kars, Aksaray, Sinop, İstanbul, Ankara) görev yapan 9 beden eğitimi ve spor öğretmeni katılmıştır. Araştırma yöntemi olarak nitel araştırma yaklaşımları içerisinde yer alan durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Durum çalışmaları, bir durum, varlık ya da sorunun derinlemesine analiz edilmesi için kullanılır. Nitel veri analizi olarak ise içerik analizi kullanılmıştır. McMillan ve Schumacher'e (2010) göre durum çalışmaları, bir durum, varlık ya da sorunun derinlemesine analiz edilmesi için kullanılır. Temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır (Sözbilir, 2010). Görüşmeye geçilmeden önce, ilgili öğretmenlere kayda alınacak olan görüşmelerin araştırma amaçlı olduğu belirtilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşmeler öğretmenlerle yüz yüze gerçekleştirilmiş, olası veri kayıplarını engelleyebilmek adına katılımcıların izni alınarak süreç ses kayıt cihazı kullanılarak ve notlar alınarak kaydedilmiştir. Görüşmeler ortalama 15 dakika sürmüştür. Kullanılan temalar Millî Eğitim Bakanlığı'nın İlköğretim Beden Eğitimi Ders Programındaki başlık ve konular üzerine odaklanarak alanda uzman bilim adamlarının görüşleri alınarak belirlenmiştir. Veriler transkript edilerek bilgisayara aktarılmış ve analize hazır hale getirilmiştir. Bu süreçte katılımcı isimleri numara kodları kullanılarak kodlanmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Öğretmenlerin Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının felsefi yaklaşımına yönelik görüşleri

Tema	f	Kod 1 (benzerlik)	Kod 2 (ilişik)
Felsefi akımlar	8	İlerlemeci, program, yeniden kurma, pragmatizm	Bilgi, ulaşma, hedef, kazanım, çağdaş, esasicilik
Yöntem	8	Aktif öğrenme, problem çözme, empati, proje	İş birlikçi, yaparak yaşayarak, strateji
Hedef/merkez	7	Öğrenci merkezli, öğretmen rehber, öznel bilgi	Bütüncül yaklaşım, gelişim özellikleri, keşif, başarı duygusu
Öğrenme alanı	6	Psikomotor, bilişsel, duyuşsal	Kültür, toplum, ilgi, vatandaş

Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının felsefi yaklaşımını belirlemek amacıyla öğretmen görüşleri 'öğretim programının felsefi yaklaşımının yapılandırmacı yaklaşıma uygun olması gerektiği,

öğrencinin fiziksel, duyuşsal ve bilişsel alanda bir bütün halinde gelişim görülebildiği, aktif öğrenebildiği ve öğrendiğini fiziksel etkinliklerde kullanabildiği, toplumsal kültüre önem veren problem çözme temelli yaklaşımdır' yönündedir. Örneğin kod 6 numaralı öğretmenin görüşü 'Öğretim programının felsefesi bütüncül yaklaşım, öğrenci merkezli öğretim ve yaparak yaşayarak öğrenmeye dayalı olmalıdır.' şeklindedir.

Tablo 2. Öğretmenlerin Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının amaçlarına yönelik görüşleri

Tema	f	Kod 1 (benzerlik)	Kod 2 (ilişik)
Hareket ve strateji	8	Beceri, sporcu, zihin, beden, koordinasyon	Fiziksel, taktik, performans, fizyolojik özellikler
Sağlıklı yaşam	7	Sağlık, yaşam, bilinç, etkinlik, katılım, istek, güdü	Aktif yaşam, sosyal gelişim, beden farkındalığı
Gelişim	7	Bilişsel, duyuşsal, psikomotor, özgüven	Yaşam koşulları, iletişim becerileri
Kültür	6	Yurttaşlık, bilinçli vatandaş, değerler, spor kültürü, iş gücü	Disiplin, birlik, paylaşım, temsil, ahlak duygusu

Tablo 2 de Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının amaçlarına ilişkin bulgularda Beden eğitimi ve spor dersi genel amaçları; öğrencinin hareket becerilerini geliştirme, sağlık için spor yapma bilincini uyandırma, kendi bedenini tanıma, beden ve zihin koordinasyonunu sağlama, bilişsel duyuşsal ve psikomotor becerilerini geliştirme, öğrenci ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verme, iletişim becerilerini geliştirme, vatan sevgisini ve yurttaşlık duygusunu aşılama, özgüven duygusunu geliştirme ve hayata hazırlama 'şeklinde tanımlanmıştır.

Tablo 3. Öğretmenlerin Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının felsefi yaklaşımının uygulanmasını engelleyen etmenlere ilişkin görüşleri

Tema	f	Kod 1 (benzerlik)	Kod 2 (ilişik)
İç etmenler	7	Eğitim fakülteleri, öğrenci bakış açısı, öğretmen ve yönetim bakış açısı	Ülkenin eğitim politikası, programın uygulanabilirliği, değerlendirme, program girdi ve çıktılarının test edilebilirliği, güdüleme
Dış etmenler	9	Salon, tesis, imkân, altyapı, araç gereç eksikliği	Veli görüşü, coğrafi koşullar, teknolojinin sürekli yenilenmesi

Tablo 3 de Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının felsefi yaklaşımının uygulanmasını engelleyen etmenlere ait öğretmen görüşleri; tesis, imkân ve materyal eksikliği, öğrenci ve velilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumu, idareci ve yöneticilerin olumsuz yaklaşımı, tesis yetersizliğinden kaynaklı fiziki şartlar ve programın uygulanmasındaki zorluklar' şeklindedir.

Tablo 4. Öğretmenlerin Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının amaçlarının programın felsefi yaklaşımını destekler nitelikte olup olmadığına dair görüşleri

Tema	f	Kod 1 (benzerlik)	Kod 2 (ilişik)
Destekliyor	0		
Kısmen destekliyor	5	Öğretmene bağlı, coğrafi bölgeye bağlı, imkânlar	Elverişli ortam, engelleyen etmenler nedeni
Desteklemiyor	4	Kazanımların uygulanabilir olmaması, programın ülke genelini temsil etmemesi	Ders saatinin az olması, bireysel farklılıkları kapsamaması

Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının amaçları programın felsefi yaklaşımını destekler nitelikte olup olmadığına dair beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim programına ilişkin görüşlerinin ne programı çok takdir edecek kadar iyi ne de programı çok eleştirilecek kadar kötü hazırlandığını göstermektedir. Beden eğitimi öğretmenleri “Programın öngördüğü öğrenme etkinlikleri gerçekleştirilebilmektedir” ile ilgili maddeye katılmıyorum seçeneği ile olumsuz görüş bildirmişlerdir. Beden eğitimi öğretmenleri “Programın öngördüğü öğrenme etkinlikleri gerçekleştirilebilmektedir” ile ilgili maddeye katılmıyorum seçeneği ile olumsuz görüş bildirmişlerdir.

Tablo 5. Öğretmenlerin Beden eğitimi ve spor dersinde öğrencilerin hareket becerileri, strateji ve taktiklerini uygulamalarına ilişkin görüşleri

Tema	f	Kod 1 (benzerlik)	Kod 2 (ilişik)
Uygulanabiliyor	1	Spor geçmişi,	Oyun temelli öğretim
Kısmen uygulanabiliyor	4	Hazırbulunuşluluk, verim,	Okul sporları, müsabaka
Uygulanamıyor	4	Bireysel farklılık, gelişim dönemi	Kazanımlar yüksek, sınıf mevcudu

Beden eğitimi ve spor dersinde öğrenciler hareket becerileri, strateji ve taktiklerini uygulayabiliyorlar mı? Beden eğitimi dersi genel amaçları içinde yer alan hareket, beceri ve stratejileri beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerine göre asgari düzeyde uygulanabilmektedir. Örneğin kod 4 numaralı öğretmene göre ‘öğrenciler hareket beceri ve stratejileri gelişim dönemine göre kısmen uygulayabiliyor. Bu bağlamda bireysel farklılıklar daha çok ön planda fakat genel itibariyle öğrencilerimizin hazırbulunuşluk düzeyleri düşük seviyede’ görüşünü belirtmiştir.

Tablo 6. Öğretmenlerin Beden eğitimi ve spor dersi yoluyla kültürel birikim ve değerlerimizin aktarımına ilişkin görüşleri

Tema	f	Kod 1 (benzerlik)	Kod 2 (ilişik)
Aktarılabilir	6	Bayram, törenler, geleneksel oyunlar	Olimpik kavramlar, kazanımlar, halk dansları
Kısmen aktarılabilir	3	Sosyal etkinlik, eski kültür oyunları	Gösteri, yürüyüş, içselleştirme
Aktarılamıyor			

Beden eğitimi ve spor dersi yoluyla kültürel birikim ve değerlerimizi aktarabiliyor muyuz? Alt problemine ait bulgular ‘beden eğitimi dersi disiplinler arası yaklaşımla birlikte bayram ve törenler, geleneksel halk oyunları, geleneksel çocuk oyunları ve olimpik kavramlar aktarılabilir’ yönündedir. Öğretmenlere göre bayram ve törenlerde kültürel değerler aktarımında beden eğitimi dersi gösteri yapma gibi fiziksel etkinlikleri içerebilir. Değerler eğitimi kazanımlarında yer alan ‘diğer kültürlerle ait halk danslarını tanıtır’ kazanımını gerçekleştirebilmek için öğretmen yeterliklerinin olması gerektiği yönündedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırma Milli Eğitim Bakanlığı beden eğitimi ve spor dersi ilköğretim programının temel felsefi yaklaşımının değerlendirilmesi ve programdaki genel amaçlar üzerine beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek amacı ile yapılmıştır.

Araştırmada Beden Eğitimi ve Spor öğretmenleri ‘öğretim programının yapılandırmacı yaklaşımı destekler’ nitelikte olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmamızla paralellik gösteren Güllü ve diğ. (2009) tarafından yapılan çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin yapılandırmacı yaklaşıma ilişkin genel görüşlerinin orta düzeyde olumlu olduğu görülmektedir. Güllü, Güçlü ve Kafkas (2007) yaptıkları araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin 4-6. sınıf beden eğitimi öğretim programına ilişkin görüşlerinin kısmen olumlu olduğunu ortaya koymuşlardır. Bu çalışmalar yaptığımız çalışma sonuçlarını destekler niteliktedir. Ayrıca Çınar, Teyfur ve Teyfur (2006) yaptıkları araştırmada sınıf öğretmenleri ile okul yöneticilerinin yapılandırmacı yaklaşıma ilişkin olumlu görüşlerinin olduğunu tespit etmişlerdir. Yine bu araştırma sonuçları da araştırmamızdaki beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri ile paralellik göstermektedir.

Araştırmada elde edilen diğer bir sonuç ‘öğretmenlerin beden eğitimi ve spor dersinin genel amaçlarına yönelik yeterliklerinin programın amaçları ile paralellik gösterdiği yönündedir. Öğretmen görüşlerinde sırasına göre amaçlar psikomotor, duyuşsal, bilişsel olarak sıralanmıştır. Demirhan ve diğerleri (2008) yaptıkları çalışmada çalışmamızı destekler nitelikte beden eğitimi derslerinde devinişsel (psikomotor) alan davranışları kazandırıldığını belirtmişlerdir.

Araştırmada öğretmenlerin Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının felsefi yaklaşımının uygulanmasını engelleyen etmenlere ilişkin görüşleri değerlendirdiğinde; programın felsefesini engelleyen etmenler sırası ile tesis, imkân ve materyal eksikliği, öğrenci veli ve idare tutumu, programın uygulanmasındaki güçlükler şeklinde belirlenmiştir. Gülüm ve Bilir (2011) tarafından yapılan araştırmada öğretmenlerin okulların program için gerekli fiziksel koşullara (araç-gereç, tesis) sahip olmadığı yönünde benzer görüş bildirdikleri görülmüştür. Demirhan ve diğerleri (2008) yaptıkları çalışmada beden eğitimi öğretmenleri sırası ile “tesis yetersizliği, ders saatlerinin yetersizliği ve araç-gereç yetersizliğini” derslerin işlenmesindeki en önemli üç sorun ve eksiklik olarak belirtmişlerdir. Güllü, Güçlü ve Kafkas (2007) yaptıkları araştırmada programın uygulanmasında okulun alt yapı ve tesislerinin yetersiz geldiğini tespit etmişlerdir. Bu araştırmalarda yaptığımız araştırmayı destekler niteliktedir.

Araştırmanın ‘beden eğitimi ve spor dersi öğretim program amaçlarının programın felsefi yaklaşımını destekler nitelikte olup olmadığına dair görüşleri’ başlığında araştırmaya katılan öğretmenler öğretim programının eğitim felsefi yaklaşımını kısmen desteklediğini belirtmişlerdir. Örneğin kod 2 numaralı öğretmene göre ‘beden eğitimi programı teorik olarak felsefi akımı desteklerken uygulama kısmında yetersiz kalmaktadır’ görüşünü belirtmiştir. Bu durumun nedeni eksikliklere bağlı olarak fiziki ve çevresel şartlar ya da öğretmenlerin yeterlikleri olabilir. Gülüm ve Bilir (2011) tarafından yapılan çalışmada, programın öngördüğü öğrenme etkinlikleri ile öğretmenlerin olumsuz görüş içerisinde olmalarının daha önce eğitim aldıkları davranışçı yaklaşımdan kaynaklandığını bildirilmiştir.

Öğretmenlerin Beden eğitimi ve spor dersinde öğrencilerin hareket becerileri, strateji ve taktiklerini uygulamalarına ilişkin görüşleri ise öğrencilerin hareket beceri ve strateji amacına ulaşma düzeyleri bireysel farklılıklara ve hazır bulunuşluluk düzeylerine dayandığı görüşünde oldukları belirlenmiştir. Yapılandırmacılık felsefi yaklaşımı bireysel farklılıkları kabul ederek süreç temelli öğretimi

benimseydiği söylenilebilir. Öğrencilerin ön öğrenmeleri sarmal sistem benimsemesi nedeniyle öğrenmelerin yapılanması için gerekli olabilir.

Araştırmada öğretmenler beden eğitimi ve spor dersi yoluyla kültürel aktarım ve değerler eğitimi verilebildiğine ulaşıldığı görüşünü belirtmişlerdir. Bu durumu sağlayan en önemli etkenlerden birisi programın disiplinler arası yaklaşımı desteklemesi olarak açıklanabilir.

ÖNERİLER

Araştırma sonuçları dâhilinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerine beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı ve güncellemelerini etkin bir şekilde kullanabilmeleri için hizmetiçi eğitim, kurs ve seminerlerin sıkça düzenlenmesi, programın uygulanabilirliği açısından tesis imkan yetersizliği ile ilgili makamlara raporlar sunulması önerilebilir. Araştırma özel okulları da kapsayacak şekilde araştırma grubuna okul yöneticileri ve müfettişler de dâhil edilerek tekrarlanabilir.

KAYNAKLAR

- Bilir, P. (2008). Yeni beden eğitimi öğretim programı ve köy enstitülerinde beden eğitimi derslerinin yapılandırmacı öğretim yaklaşımı açısından değerlendirilmesi. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 6(3), 145-150.
- Çınar, O., Teyfur, E., & Teyfur, M. (2006). İlköğretim okulu öğretmen ve yöneticilerinin yapılandırmacı eğitim yaklaşımı ve programı hakkındaki görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(11), 47-64.
- Demirel, Ö. (2012). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirhan, G., Bulca, Y., Altay, F., Şahin, R., Güvenç, A., Aslan, A., ... & Açıkkada, C. (2008). Beden eğitimi öğretim programları ve programların yürütülmesine ilişkin paydaş görüşlerinin karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 19(3), 157-180.
- Güllü, M., Güçlü, M., & Kafkas, E. (2007). *Beden eğitimi öğretmenlerinin 4., 5. ve 6. sınıf beden eğitimi dersi yeni öğretim programı uygulamalarının incelenmesi*. IV. Uluslararası Akdeniz Spor Bilimleri Kongresi, 09-11 Kasım, Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Güllü, M., Güllü, E., & Güllü, A. (2009). İlköğretimde çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin yapılandırmacı yaklaşıma ve beden eğitimi dersi yeni öğretim programına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3, 217-219.
- Gülüm, V., & Bilir, P. (2011). Beden eğitimi öğretim programının uygulanabilme koşulları ile ilgili beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(2), 57-64.
- Kaya, Y. K. (1993). *İnsan yetiştirme düzenimize yeni bir bakış*. Ankara: İkinci Basım. Yargı Basımevi.
- Mcmillan, J. H., & Schumacher, S. (2010). *Research in education: evidence-based inquiry*. (7th Edition). New York: Pearson Publishing.
- Saban, A. (2002). *Öğrenme öğretme süreci: yeni teori ve yaklaşımlar*. Geliştirilmiş 2.Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Sözbilir, M. (2010). *Nitel araştırmada veri toplama araçları*. Erişim Tarihi: 11 Mayıs 2014, <http://www.fenitay.files.wordpress.com/.../10-nitel- arac59ftc4b1r>.
- T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı (Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) Ankara –2018

Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Örgütsel Sinizm Algıları ile Mesleğe Yönelik Tutum ve Ücret Tatmini Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*

“Examination of The Relationship Between Physical Education Teachers' Perceptions of Organizational Cynicism and Attitudes Towards The Profession and Wage Satisfaction”

İbrahim YÜKSEL¹ & Ülviye BİLGİN²

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Tarihçe

Yayın Geliş Tarihi: 5 Ağustos 2021
Kabul Tarihi: 10 Ağustos 2021
Online Yayın Tarihi: 31 Ağustos 2021

DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/anatoliar.14>

Yazarlarla İletişim

1- Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Programı, Ankara, TÜRKİYE
ibrahimyuksel.tur@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-9898-3820>
2- Gazi Üniversitesi Spor Bilimler Fakültesi
Ankara, TÜRKİYE
ulviye@gazi.edu.tr
ulviyebilgin@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-5871-0089>

Yazar Katkıları

Tüm yazarlar çalışmanın konseptine ve tasarımına katkıda bulundu.

Finansman

Bu çalışma herhangi bir kurum/kuruluştan maddi destek almadı.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çıkar çatışması olmadığını beyan ediyorlar.

Şeffaflık

Yazarlar, çalışmada hiçbir hayati özelliğin ihmal edilmediğini, dürüst, doğru ve şeffaf bir anlatım ile raporlaştırdığını ve herhangi bir tutarsızlık olmadığını beyan etmişlerdir.

Etik

Bu çalışmada bilimsel etik kriterlerine uyulmuştur.

Referans Gösterimi

Yüksel, İ. & Bilgin, U. (2021). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Örgütsel Sinizm Algıları ile Mesleğe Yönelik Tutum ve Ücret Tatmini Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *Anatolia Sport Research*, 2(2): 33-45.

Copyright © 2021 by Anatolia Sport Research

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada, beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel sinizm algıları ile mesleğe yönelik tutumları ve ücret tatminleri arasındaki ilişkinin araştırılması amaçlanmıştır.

Materyal ve Metod: Çalışmaya 21-60 yaş arası toplam 357 beden eğitimi öğretmeni gönüllü olarak katılmıştır. Kişisel bilgi formuyla birlikte toplam 4 anketle cevaplar toplanmıştır. Çalışmaya katılan katılımcıların mesleğe ilişkin tutumlarını belirlemek için Ünlü'nün (2011); 2 alt boyut ve toplam 23 sorudan oluşan, Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum ölçeği kullanılmıştır (Ünlü, 2011). Örgütsel sinizm tutumlarını belirlemek için Brandes, Dhalwadkar ve Dean (1999) tarafından geliştirilen ve Kalağan (2009) tarafından Türkçeye uyarlanan 3 alt boyut ve toplam 13 sorudan oluşan Örgütsel Sinizm Ölçeği kullanılmıştır (Büyüköztürk ve ark., 2011). Katılımcıların ücret tatminlerini belirlemek için Ergüney'in (2006) Türkçe'ye uyarladığı, 4 alt boyut ve 13 ifadeden oluşan ölçek kullanılmıştır (Baştürk, 2009).

Bulgular: Beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum, örgütsel sinizm, ücret tatmini ölçeklerinin toplam maddelerinin güvenilirlik cronbach Alfa değerleri iyi seviyede belirlenmiştir. Katılımcıların demografik özellikleri ile anketlere verilen cevaplar değerlendirildiğinde genel olarak cinsiyette farklılık bulunmazken diğer yaş, mesleki kıdem süreleri ve okuldaki kıdem sürelerinde istatistik açıdan anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Sonuç: Beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum puanları ile bilişsel sinizm, duyuşsal sinizm, ücret düzeyi tatmini, ücret artış tatmini, ücret yapısı/yönetimi, sosyal yararlar tatmini puanları arasında olumlu bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum puanları ile davranışsal sinizm puanları arasında ise olumsuz bir ilişki belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi Öğretmeni, Ücret Tatmini, Mesleki Tutum, Örgütsel Sinizm

ABSTRACT

Aim: The aim of the study is to investigate the relationship between physical education teachers' perceptions of organizational cynicism, their attitudes towards the profession and their wage satisfaction.

Material and Method: A total of 357 physical education teachers aged between 21-60 voluntarily participated in the study. The data were obtained through 4 questionnaires, including the personal information form. In order to determine the attitudes of the participants towards the profession, "The Attitude towards Physical Education Teaching Profession" scale by Ünlü's (2011), which consists of 2 sub-dimensions and a total of 23 questions, was used. "The Organizational Cynicism Scale" consisting of 3 sub-dimensions and a total of 13 questions, developed by Brandes, Dhalwadkar and Dean (1999) and adapted into Turkish by Kalağan (2009), was used to determine organizational cynicism attitudes. In order to determine the wage satisfaction of the participants, a scale adapted into Turkish by Ergüney (2006), consisting of 4 sub-dimensions and 13 statements, was used.

Results: Reliability Cronbach Alpha values of the total items of the attitude, organizational cynicism, and wage satisfaction scales related to the mentioned profession were determined to be at a good level. When the demographic characteristics of the participants and the answers given to the items were evaluated, there was no statistically significant difference in gender, but there was statistically significant differences in age, professional seniority and school seniority.

Conclusions: Findings suggest that there is a positive relationship between the scores of attitude towards the profession and cognitive cynicism, affective cynicism, wage level satisfaction, wage increase satisfaction, wage structure/management, social benefits satisfaction. There was a negative relationship between the participants' attitude scores towards the profession and their behavioral cynicism scores.

Keywords: Physical Education Teacher, Wage Satisfaction, Professional Attitude, Organizational Cynicism

GİRİŞ

Eğitim sisteminin en temel ögesi olan öğretmenler; toplumun her kesiminde hizmet edecek olan nitelikli insan gücünü yetiştiren, toplumda bireylerin sosyalleşmelerini sağlayan, bireyleri eğiterek bir ülkenin geleceğini inşa etmeye çalışan, kültürel değerlerin genç kuşaklara aktarılmasında köprü olma özelliği gösteren ve geleceğe yön veren önemli bir işleve sahiptir (Çelikten ve Şanal, 2005).

Meslekler bireylerin hayatını sürdürebilmesi için gereklidir. Bir meslek kişinin yaşam şeklini doğrudan etkilerken kişinin özelliklerini de etkilemektedir. Kişisel özelliklere uygun seçilen mesleklerde başarılı olunurken kişinin kendisinden bağımsız bir meslekte mutlu ve başarılı olacağı düşünülmektedir. Meslek seçiminde severek seçilen bir meslek olumlu tutumlara, istenilmeyen seçilen bir meslekte olumsuz tutumlara neden olmaktadır. Öğretmenlik mesleğini gerçekleştiren öğretmenlerinde mesleğine karşı tutumları çok önemlidir. Mesleğine karşı olumlu tutum geliştiren bir öğretmen daha başarılı ve daha mutlu olacaktır. Öğretmenlerin mesleki anlayış biçimleri, mesleklerine karşı besledikleri tutumlara bakılarak anlaşılabilir. Öğretmenlik mesleğine olumlu tutumlar geliştirebilmek için üniversite eğitiminden meslek yaşamına kadar olan sürede faydalı tutumlar kazandırılmalıdır (Eryetiş, 2016).

Öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumlarının geliştirilmesi onların; mesleklerini benimsemelerine, toplumsal düzeyde mesleklerinin ne derecede önemli olduğu bilincine ulaşmalarına ve mesleklerinin gerektirdiği şekilde donanımlı birer öğretmen olarak kendilerini yenileme ve geliştirme durumunda olduklarına inanmaları ile ilgilidir. Öte yandan mesleğe yönelik tutum birçok değişken ile ilgilidir. Eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin algıları, inançları, tutumları, ön yargıları ve davranış biçimleri bu sürece farklı boyutlar kazandırmaktadır. Mesleğine karşı olumsuz tutum ve davranışlar sergileyen bir öğretmenden mesleki değişim ve gelişime ayak uydurması beklenemeyeceği gibi öğrencileriyle sürekli etkileşim halinde ve iletişim beceri düzeyi yetersiz olan bir öğretmenden de topluma nitelikli bireyler yetiştirmesi beklenemez (Kuyumcu ve Kaya, 2020).

Öğretmenler öğrencileri tarafından sürekli olarak gözlemlenmektedir. Ders anlatan bir öğretmenin konuşma tarzı, ses tonu, yazısı, giyimi, taktığı takılar öğrencileri tarafından incelenmektedir. Öğrenciler inceledikleri öğretmenleri kendilerince oluşturdukları olumlu ya da olumsuz tutumlara göre örnek alabilmektedir. Öğrencilerin olumlu ya da olumsuz tutumlarını öğretmenlerin mesleki tutumları oluşturmaktadır. Mesleğine karşı olumlu tutumlar edinen öğretmenler öğrencileri tarafından sevilerek model kabul edilir (Güvey Aktay, 2019).

Örgütsel sinizm, “bir bireyin olumsuz inançlarla, duygularla ve ilişkili davranışlarla şekillenen işveren örgütüne ilişkin tutumlarla bağlantılı olup; çevresel etkenlerle değişikliğe açık olan sosyal ve kişisel deneyimlerin geçmişine bir cevap” olarak tanımlanmıştır (James, 2005). Dean ve arkadaşları (Acaray, 2019) örgütsel sinizmi çalışanların örgüte karşı hissettikleri olumsuz tutumları olarak belirtmişlerdir. Bu olumsuz tutumlar ise örgüte karşı geliştirilen negatif tutum, örgütün dürüstlükten yoksun olduğu inancı ve örgüte karşı eleştirel ve aşağılayıcı davranışlar gösterme eğilimidir. Kutaniş ve Çetinel (2009) ise örgütsel sinizmi farklı etmenlere bağlı olarak bireylerin yaşantılarından hareketle sergiledikleri uzak durma ve örgüte karşı çıkma tutumları olarak tanımlamıştır. Bu tanımlardan hareketle örgütsel sinizm bireyin içerisinde bulunduğu örgüte karşı hissettiği olumsuz tutumlardır.

Bütün örgütlerde olduğu gibi okullarda da yöneticilerin davranışları, tutumları çalışanlarını olumlu veya olumsuz yönde etkilemektedir. Örgüte karşı geliştirilen negatif tutum ve davranışlar sinizmin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Buna bağlı olarak okullardaki başarının artması, kaliteli ve verimli yeni uygulamalar gerçekleştirmek öğretmenlerin çalıştıkları kuruma karşı sergiledikleri tutuma bağlıdır.

Bu bağlamda örgütsel sinizm yaşayan bir öğretmen okul için verdiği uğraşların bilinmediğini veya önemsenmediğini düşünerek yaptığı yenilikçi çalışmalardan vazgeçer, yeni ve farklı girişimlerde bulunmaz. İlerleyen süreçte diğer eğitimcilerinde okul için çaba sarf edeceklerine inanmaz, okulun geleceğine dair umutsuzluğa kapılır (Kalağan ve Güzeller, 2010).

İnsanın zihinsel ve bedensel emeğinin ve ayırdığı zamanın bir karşılığı olan ücret, diğer üretim faktörlerinden farklı olarak insan gücü yani işgücü için hayati önem taşımaktadır. Bu nedenle ücret, işgücü tarafından mal ya da hizmet üretimine dahil edilen tüm fiziksel ve düşünsel çabanın değeridir (Benligiray, 2003: 2). Ücret, iktisadi, hukuki ve sosyal içeriğinin yanı sıra farklı bileşenlere sahip bir kavramdır. Toplam ücret oluşurken ücret adı altında dikkate alınacak unsurlara göre bileşenleri değişen ücret temel ve değişken olmak üzere iki grupta ele alınan ücretin yanı sıra ek ödemelerde bulunmaktadır (Bingöl, 2003: 380). Ücret tatmini çalışma hayatında öne çıkan konulardan biri haline gelmiştir. Çünkü günümüz iş yaşamında ücret tatmini sonuçları örgütleri etkilemekte ve aynı zamanda iş tatmininin ölçülmesinde kullanılan değişkenlerden biri olmuştur. Ayrıca ücret, yaşantının sürdürülebilmesinin tek yolu olmasından ötürü iş görenlerin iş beklentileri arasındaki ilk sırada yer alır. Alınan ücret miktarı ise iş görenler üzerinde olumlu ya da olumsuz bir etki bırakır. Bu bakımdan ücret iş görenlerin güdülenmeleri, tutum ve davranışlarının önemli bir belirleyicisi niteliğindedir. Karşılıklılık ilkesine uygun olarak belirlenen pekiştirici ücret iş görenlerde olumlu inanç, davranış ve tutumlara neden olmaktadır (Gardner vd., 2004). Ücret tatmini, alınan ücret ile alınması beklenen ücret arasındaki farkın minimum seviyede olmasıyla meydana gelmektedir (Çakır, 2006).

Her meslekte olduğu gibi öğretmenlik mesleğinde de ücret tatmini, örgütsel sinizm ve mesleğe yönelik tutum son derece önem arz eden konulardır. Yapılan bu çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel sinizm algıları ile mesleğe yönelik tutum ve ücret tatmini arasındaki ilişkilerin incelenmesi amaçlanarak bundan sonra yapılacak çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

MATERYAL VE METOD

Araştırma Modeli

Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli, iki ya da daha fazla değişken arasındaki ilişkilerin birlikte değişimini ve derecesini belirlemeyi amaçlayan yöntem olarak tanımlanmaktadır. (Büyüköztürk ve ark., 2019; Karasar, 2020).

Araştırma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul'da Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda basit rastgele yöntemi ile seçilen toplam 357 (127 kadın 230 erkek) Beden Eğitimi Öğretmeni oluşturmaktadır. Basit rastgele örnekleme yöntemi; katılımcıların evren içerisinden rastgele seçildiği ve her birimin seçilme olasılığının denk olduğu yöntemdir (Tuna, 2016). Bu örnekleme yönteminin evreni temsil gücünün diğer yöntemlerden daha yüksek olduğu belirtilmektedir (Büyüköztürk ve ark., 2019).

Veri Toplama Araçları

Araştırmada çalışma grubunun özelliklerini belirlemek amacıyla "Kişisel Bilgi Formu"na ek olarak "Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği", "Ücret Tatmini Ölçeği" ve "Örgütsel Sinizm Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmada, katılımcıların mesleğe ilişkin tutumlarını incelemek amacıyla beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeği kullanılmıştır. Ünlü (2011). Ölçek beşli Likert tipinde olup 23 maddeden sevgi ve kaygı olmak üzere iki alt boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlardan sevgi 13 madde, kaygı 10 maddedir. Ölçeğin kat sayıları 23-41 puan aralığında olup çok

düşük tutum, 42-60 puan aralığı düşük tutum, 61-79 puan aralığı orta düzeyde tutum, 80-98 puan aralığı yüksek tutum, 99-115 puan aralığı ise çok yüksek tutum olacak şekilde hesaplanmıştır. Ayrıca, Baştürk (2009)'ün kendi tezinde kullandığı çalışanların ücret tatminlerini ölçmek için Heneman ve Schwab (1985)'in geliştirmiş olduğu, 18 ifadeden oluşan ölçeğin, Ergüney (2006)'in araştırması için Türkçe'ye uyarladığı, 13 ifadeden oluşan hali kullanılmıştır. Ölçek ücret tatminini 4 alt boyut kapsamında değerlendirmektedir. Bu alt boyutlar, ücret düzeyi tatmini, ücret artışı tatmini, ücret yapısı/yönetimi tatmini ve sosyal yararlar tatminidir. Ölçek 5'li Likert ölçeğine göre düzenlenmiştir. İfadelere verilen cevaplar; "oldukça tatmin edici" seçeneğine 1, "hiç tatmin edici değil" seçeneğine 5 puan verilerek derecelendirilmiştir. Buna göre ölçekten alınan düşük puan ilgili boyutta çalışanın ücretinden tatmin duyduğunu, yüksek puan ise çalışanın ilgili boyutta ücretinden tatmin duymadığını göstermektedir.

Örgütsel sinizm tutumlarını belirlemek için ise Brandes, Dhalwadkar ve Dean (1999) tarafından geliştirilen ve Kalağan (2009) tarafından Türkçeye uyarlanan Örgütsel Sinizm Ölçeği kullanılacaktır. Örgütsel sinizm ölçeği; Bilişsel Sinizm (1-5), Duyuşsal Sinizm (6-9) ve Davranışsal Sinizm (10-13) alt boyutları olmak üzere toplam 13 sorudan oluşmaktadır. Ölçek 5'li likert tipinine göre hazırlanmış cevaplar 1 "Kesinlikle Katılmıyorum.", 2 "Katılmıyorum.", 3 "Kararsızım.", 4 "Katılıyorum." ve 5 "Kesinlikle Katılıyorum."u ifade etmektedir. Ölçeklerde alınan puanların ortalamaları 1 - 1,80 arası "Çok Düşük", 1,81 - 2,60 arası "Düşük", 2,61-3,40 arası "Orta", 3,41 - 4,20 arası "Yüksek" ve 4,21 - 5 arası "Çok Yüksek" olarak değerlendirilmiştir. Yapılan pearson korelasyon analizlerinde ise katsayı 0,30'dan küçük ise ilişkinin "Zayıf", 0,30 ile 0,70 arasında ise "Orta" düzey, 0,70'den büyük ise "Yüksek" düzey olarak alınmıştır (Büyüköztürk ve ark., 2011).

Ölçeklerinin Güvenirlik Analizlerinde Cronbach Alfa Değerleri; Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum: 0.852, Örgütsel Sinizm: 0.866, Ücret Tatmini: 0.912 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmanın tüm verileri SPSS 23.0 paket programında analiz edilmiştir. Araştırmada verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini ölçmek adına Shapiro-Wilk testi uygulanmıştır. Çalışmada normal dağılım göstermeyen verilerin analizinde; ikili grupların karşılaştırılmasında Mann Whitney U testi, üç ve daha fazla grubun karşılaştırılmasında Kruskal Wallis testi uygulanmıştır. Ölçekler arasındaki ilişkiyi ölçmek için Spearman testi uygulanmıştır.

BULGULAR

Katılımcıların demografik özellikleri **Tablo 1** de verilmiştir

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

N=357		N	%
Cinsiyet	Kadın	127	35.6
	Erkek	230	64.4
Yaş (Yıl)	21-30	108	30.3
	31-40	173	48.5
	41-50	68	19
	51-60	8	2.2
	0-5	108	30.3
Mesleki kıdem süreniz (Yıl)	6-11	173	48.5
	12-17	53	14.8
	18 yıl ve üzeri	23	6.4
Okuldaki Kıdem Süreniz (Yıl)	0-7	305	85.4
	8-11	38	10.6

12-19 14 3.9

Çalışmaya katılan katılımcıların demografik özelliklerine bakıldığında; %35.6 kadın, %64.4 erkek olduğu bulunmuştur. Yaş olarak en yüksek %48.5 oranla 31-40 yaş aralığının olduğu, mesleklerindeki kıdem süreleri bakımında %48.5 oranla 6-11 yıl arasında olanların araştırmaya katıldığı, okuldaki çalışma süreleri bakımından en yüksek katılımın %85.4 oranla 0-7 yıl arasına olduğu görülmüştür.

Tablo 2. Araştırmada Kullanılan Anketlerin Ortalama Puanları

Ücret Tatmini Ölçeği Alt Boyutları	Ort. n=357	Örgütsel Sinizm Ölçeği Alt Boyutları ve Ort	Ort. n=357	Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum	Ort. n=357
Ücret düzeyi tatmini	9.48±1.67	Bilişsel sinizm	6.51±3.26	84.93±3	
Ücret artışı tatmini	12.69±1.50	Duyuşsal sinizm	5.72±2.27		
Ücret yapısı/ yönetimi tatmini	14.41±1.79	Davranışsal sinizm	8.84±1.70		
Sosyal yararlar tatmini	5.93±0.52				

Tablo 2' ye bakıldığında; Katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinden Aldıkları Puanların Dağılımı 84.93±3 olarak bulunmuştur. Örgütsel Sinizm Ölçeğinden aldıkları puanlara bakıldığında; Bilişsel sinizm alt boyutunda 6.51±3.26, Duyuşsal sinizm alt boyutunda 5.72±2.27, Davranışsal alt boyutunda 8.84±1.70 tespit edilmiştir. Ücret Tatmini Ölçeğinden alınan puanlara bakıldığında; ücret düzeyi alt boyutunda 9.48±1.67, ücret artışı alt boyutunda 12.69±1.50, ücret yapısı/yönetimi tahmini alt boyutunda 14.41±1.79, sosyal yararlar tatmini alt boyutu 5.93±0.52 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum, Örgütsel Sinizm, Ücret Tatmini Ölçeklerinden Aldıkları Puanların Cinsiyete Göre Dağılımına Yönelik Mann Whitney U Testi Sonuçları

Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum	Cinsiyet	N	Ortalama±ss	Test ist.	p
	Kadın	127	84.71±3.23	-1.066	0.286
	Erkek	230	85.05±2.86		
Örgütsel Sinizm Ölçeği alt boyutları	Cinsiyet	N	Ortalama±ss	Test ist.	p
Bilişsel sinizm	Kadın	127	6.519±3.44	-0.404	0.687
	Erkek	230	6.517±3.16		
Duyuşsal sinizm	Kadın	127	5.77±2.50	-0.168	0.867
	Erkek	230	5.70±2.13		
Davranışsal Sinizm	Kadın	127	9±1.96	-0.998	0.318
	Erkek	230	8.74±1.54		
Ücret Tatmini Ölçeği Alt Boyutları	Cinsiyet	N	Ortalama±ss	Test ist.	p
Ücret düzeyi tatmini	Kadın	127	9.43±1.68	-0.516	0.606
	Erkek	230	9.51±1.66		
Ücret artışı tatmini	Kadın	127	12.61±1.51	-0.795	0.427
	Erkek	230	12.73±1.49		
Ücret yapısı/ yönetimi tatmini	Kadın	127	14.26±1.81	-1.155	0.248
	Erkek	230	14.49±1.78		
Sosyal yararlar tatmini	Kadın	127	5.95±0.46	-0.067	0.946
	Erkek	230	5.93±0.54		

Tablo 3’de görüldüğü üzere, katılımcıların beden eğitimi öğretmenliği mesleğe yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanları ($p=0.05<0.286$) cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Katılımcıların örgütsel sinizm ölçeği alt boyutları olan bilişsel sinizm ($p=0.05<0.687$), duyuşsal sinizm ($p=0.05<0.867$), davranışsal sinizm ($p=0.05<0.318$) puanları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Katılımcıların ücret tatmini ölçeği alt boyutları olan ücret düzeyi tatmini ($p=0.05<0.606$), ücret artışı tatmini ($p=0.05<0.427$), ücret yapısı/yönetimi tatmini ($p=0.05<0.248$), sosyal yararlar tatmini puanları($p=0.05<0.946$), cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir.

Tablo 4. Katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum, Örgütsel Sinizm, Ücret Tatmini Ölçeklerinden Aldıkları Puanların Yaşlarına Göre Dağılımına Yönelik Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum	Yaş	N	Ortalama±ss	Median	İQR	Test ist.	p
	21-30	108	84.72±3.35	86	3	28.494	0.000**
	31-40	173	84.63±3.01	86	3		
	41-50	68	85.77±2.23	87	1		
	51-60	8	83.22±2.11	86	1		
Örgütsel Sinizm Ölçeği alt boyutları	Yaş	N	Ortalama±ss	Median	İQR	Test ist.	p
Bilişsel sinizm	21-30	108	6.96±4.35	5	2	3.180	0.365
	31-40	173	6.2±2.70	5	1		
	41-50	68	6.48±2.61	5	2		
	51-60	8	5.62±1.40	5	0.75		
Duyuşsal sinizm	21-30	108	5.37±2.48	4	4	7.856	0.049*
	31-40	173	5.89±2.21	4	4		
	41-50	68	5.94±2.05	5	4		
	51-60	8	5.00±1.85	4	3		
Davranışsal Sinizm	21-30	108	9.21±1.87	9	1	8.854	0.031*
	31-40	173	8.73±1.63	9	2		
	41-50	68	8.55±1.58	9	2		
	51-60	8	8.50±0.92	9	1.50		
Ücret Tatmini Ölçeği Alt Boyutları	Yaş	N	Ortalama±ss	Median	İQR	Test ist.	p
Ücret düzeyi tatmini	21-30	108	8.98±1.62	9	0.75	19.081	0.000**
	31-40	173	9.60±1.66	9	2		
	41-50	68	9.95±1.59	9	2		
	51-60	8	9.75±1.48	9	1.50		
Ücret artışı tatmini	21-30	108	12.35±1.72	13	2	12.022	0.007**
	31-40	173	12.70±1.35	13	0		
	41-50	68	13.10±1.37	13	0		
	51-60	8	13.50±1.41	13	0		
Ücret yapısı/ yönetimi tatmini	21-30	108	13.91±2.08	15	4	17.613	0.001**
	31-40	173	14.47±1.61	15	0		
	41-50	68	14.91±1.56	15	0		
	51-60	8	15.50±1.41	15	0		
Sosyal yararlar tatmini	21-30	108	5.87±0.65	6	0	5.534	0.137
	31-40	173	5.93±0.48	6	0		
	41-50	68	6.02±0.34	6	0		
	51-60	8	6.12±0.35	6	0		

* $p<0.05$ ** $p<0.001$

Tablo 4’de görüldüğü üzere, katılımcıların beden eğitimi öğretmenliği mesleğe yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanları ($p=0.05>0.000$) yaşlarına göre anlamlı bir farklılık göstermiştir.

Katılımcıların örgütsel sinizm ölçeği alt boyutu olan bilişsel sinizm ($p=0.05<0.365$) puanları yaşlarına göre karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılık bulunmazken, duyuşsal sinizm ($p=0.05>0.049$), davranışsal sinizm ($p=0.05>0.031$) puanlarında yaşlarına göre anlamlı bir farklılık kayıt edilmiştir. Katılımcıların ücret tatmini ölçeği alt boyutları olan ücret düzeyi tatmini ($p=0.05>0.000$), ücret artışı tatmini ($p=0.05>0.007$), ücret yapısı/yönetimi tatmini ($p=0.05>0.001$) puanları yaşlarına göre karşılaştırılırken anlamlı bir farklılık tespit edilirken, sosyal yararlar tatmini puanlarında ($p=0.05<0.137$) yaşlarına göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Tablo 5. Katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum, Örgütsel Sinizm, Ücret Tatmini Ölçeklerinden Aldıkları Puanların Mesleki Kıdem Sürelerine Göre Dağılımına Yönelik Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum	Mesleki kıdem süresi	N	Ortalama±ss	Median	İQR	Test ist.	p
	0-5	108	84.72±3.35	86	3	33.304	0.000**
	6-11	173	84.63±3.01	86	3		
	12-17	53	85.52±2.39	87	3		
	18 yıl ve üzeri	23	86.78±1.04	87	0		
Örgütsel Sinizm Ölçeği alt boyutları	Mesleki kıdem süresi	N	Ortalama±ss	Median	İQR	Test ist.	p
Bilişsel sinizm	0-5	108	6.96±4.35	5	2	6.874	0.076
	6-11	173	6.29±2.70	5	1		
	12-17	53	6.81±2.86	6	2		
	18 yıl ve üzeri	23	5.43±0.89	5	1		
Duyuşsal sinizm	0-5	108	5.37±2.48	4	4	9.134	0.028*
	6-11	173	5.89±2.21	4	4		
	12-17	53	6.11±2.06	7	4		
	18 yıl ve üzeri	23	5.21±1.88	4	4		
Davranışsal Sinizm	0-5	108	9.21±1.87	9	1	8.976	0.030*
	6-11	173	8.73±1.63	9	2		
	12-17	53	8.62±1.72	9	2		
	18 yıl ve üzeri	23	8.39±0.94	9	2		
Ücret Tatmini Ölçeği Alt Boyutları	Mesleki kıdem süresi	N	Ortalama±ss	Median	İQR	Test ist.	p
Ücret düzeyi tatmini	0-5	108	8.98±1.62	9	0.75	19.496	0.000**
	6-11	173	9.60±1.66	9	2		
	12-17	53	10.03±1.73	9	2		
	18 yıl ve üzeri	23	9.69±1.14	9	2		
Ücret artışı tatmini	0-5	108	12.35±1.72	13	2	11.692	0.009**
	6-11	173	12.70±1.35	13	0		
	12-17	53	13.13±1.55	13	0		
	18 yıl ve üzeri	23	13.17±0.83	13	0		
Ücret yapısı / yönetimi tatmini	0-5	108	13.91±2.08	15	4	17.332	0.001**
	6-11	173	14.47±1.61	15	0		
	12-17	53	14.88±0.00	15	0		
	18 yıl ve üzeri	23	15.17±0.83	15	0		
Sosyal yararlar tatmini	0-5	108	5.87±0.65	6	0	5.078	0.166
	6-11	173	5.93±0.48	6	0		
	12-17	53	6.03±0.39	6	0		
	18 yıl ve üzeri	23	6.04±0.20	6	0		

* $p<0.05$ ** $p<0.001$

Tablo 5’da görüldüğü üzere, katılımcıların beden eğitimi öğretmenliği mesleğe yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanları ($p=0.05>0.000$) mesleki kıdem süresine göre anlamlı bir farklılık

göstermiştir. Katılımcıların örgütsel sinizm ölçeği alt boyutu olan bilişsel sinizm ($p=0.05<0.076$) puanları mesleki kıdem sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, duyuşsal sinizm ($p=0.05>0.028$), davranışsal sinizm ($p=0.05>0.030$) puanları mesleki kıdem sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermiştir. Katılımcıların ücret tatmini ölçeği alt boyutları olan ücret düzeyi tatmini ($p=0.05>0.000$), ücret artışı tatmini ($p=0.05>0.009$), ücret yapısı/yönetimi tatmini ($p=0.05>0.001$) puanları mesleki kıdem sürelerine göre anlamlı bir farklılık gösterirken, sosyal yararlar tatmini puanları($p=0.05<0.166$), yaşlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir.

Tablo 6. Katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum, Örgütsel Sinizm, Ücret Tatmini Ölçeklerinden Aldıkları Puanların Okuldaki Kıdem Sürelerine Göre Dağılımına Yönelik Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum	Okuldaki süreniz	N	Ortalama±ss	Median	İQR	Test ist.	p
	0-7	305	84.47±3.54	86	3		
	8-11	38	85.52±2.60	87	1.25	7.847	0.020*
	12-19	14	84.56±2.26	86	1		
Örgütsel Sinizm Ölçeği alt boyutları	Okuldaki süreniz	N	Ortalama±ss	Median	İQR	Test ist.	p
Bilişsel sinizm	0-7	305	6.66±3.47	5	1		
	8-11	38	5.60±1.38	5	0	15.203	0.000**
	12-19	14	5.71±1.06	5.50	1		
Duyuşsal sinizm	0-7	305	5.81±2.33	4	4		
	8-11	38	4.86±1.61	4	0.50	24.254	0.000**
	12-19	14	6.00±2.07	6	4		
Davranışsal Sinizm	0-7	305	8.89±1.79	9	2		
	8-11	38	8.68±0.93	9	0	3.738	0.154
	12-19	14	8.00±1.03	8	2		
Ücret Tatmini Ölçeği Alt Boyutları	Okuldaki süreniz	N	Ortalama±ss	Median	İQR	Test ist.	p
Ücret düzeyi tatmini	0-7	305	9.48±1.68	9	2		
	8-11	38	9.28±1.67	9	0	21.951	0.000**
	12-19	14	10.14±1.29	10	2		
Ücret artışı tatmini	0-7	305	12.61±1.48	13	0		
	8-11	38	13.05±1.72	13	0	3.270	0.195
	12-19	14	13.28±1.06	13	0		
Ücret yapısı/ yönetimi tatmini	0-7	305	14.32±1.77	15	0		
	8-11	38	14.78±2.06	15	0	5.121	0.077
	12-19	14	15.28±1.06	15	0		
Sosyal yararlar tatmini	0-7	305	5.91±0.53	6	0		
	8-11	38	6.05±0.46	6	0	4.317	0.116
	12-19	14	6.07±0.26	6	0		

* $p<0.05$ ** $p<0.001$

Tablo 6’de görüldüğü üzere, katılımcıların beden eğitimi öğretmenliği mesleğe yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanları ($p=0.05>0.000$) okuldaki sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermiştir. Katılımcıların örgütsel sinizm ölçeği alt boyutu olan bilişsel sinizm ($p=0.05>0.000$), duyuşsal sinizm ($p=0.05>0.000$) puanları anlamlı bir farklılık gösterirken, davranışsal sinizm ($p=0.05<0.154$) puanları okuldaki sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Katılımcıların ücret tatmini ölçeği alt boyutları olan ücret düzeyi tatmini ($p=0.05>0.000$) puanları okuldaki süreye göre anlamlı bir farklılık gösterirken, ücret artışı tatmini ($p=0.05>0.195$), ücret yapısı/yönetimi tatmini ($p=0.05>0.077$), sosyal yararlar tatmini puanları ($p=0.05<0.116$) okuldaki sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir.

Tablo 7. Katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum, Örgütsel Sinizm, Ücret Tatmini Ölçeklerinden Aldıkları Puanlar arasındaki ilişkiyi ölçmeye yönelik Spearman testi sonuçları

Ölçekler/alt boyutları	Beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum	
Bilişsel sinizm	r=0.125	p=0.019*
Duyuşsal sinizm	r= 0.148	p=0.005**
Davranışsal sinizm	r= -0.504	p=0.000**
Ücret düzeyi tatmini	r=0.395	p=0.000**
Ücret artışı tatmini	r=0.550	p=0.000**
Ücret yapısı/ yönetimi tatmini	r=0.563	p=0.000**
Sosyal yararlar tatmini	r=0.258	p=0.000**

* p<0.05**p<0.001

Tablo 7'de Beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum puanları ile bilişsel sinizm, duyuşsal sinizm, ücret düzeyi tatmini, ücret artış tatmini, ücret yapısı/yönetimi, sosyal yararlar tatmini puanları arasında olumlu bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Beden eğitim öğretmenliği mesleğe yönelik tutum puanları arttıkça bilişsel sinizm, duyuşsal sinizm, ücret düzeyi tatmini, ücret artış tatmini, ücret yapısı/yönetimi, sosyal yararlar tatmini puanları da artmaktadır. Katılımcıların beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum puanları ile davranışsal sinizm puanları arasında ise olumsuz bir ilişki belirlenmiştir. Beden eğitim öğretmenliği mesleğe yönelik tutum puanları arttıkça davranışsal sinizm puanları azalmaktadır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Katılımcıların beden eğitimi öğretmenliği mesleğe yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanlar, örgütsel sinizm ölçeği alt boyutları olan bilişsel sinizm, duyuşsal sinizm, davranışsal sinizm puanları ve ücret tatmini ölçeği alt boyutlarından almış olukları puanlar cinsiyete göre istatistiki açıdan anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Elde ettiğimiz sonuçtan farklı olarak Bhargava ve Pathy (2014), Maliki (2013) ve Çelik, Yazar ve Köse (2011) cinsiyet değişkeni bakımından kız öğretmen adaylarının mesleki tutumlarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Çapri ve Çelikkaleli'nin (2008) ise öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutumları üzerinde cinsiyetin önemli bir etkisinin olduğu, program ve fakülte değişkenlerinin ise anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucuna ulaşmışlardır.

İlgili alan yazında araştırma sonuçlarımızı destekleyen ve katılımcıların örgütsel sinizmlerinin cinsiyete göre farklılaşmadığını tespit eden birçok çalışma vardır. Çalışkan (2016) ve Caz (2018) spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanlarının; Ulukış (2017) beden eğitimi öğretmenlerinin; Bingöl (2018) Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü antrenörlerinin cinsiyet değişkenine göre örgütsel sinizm boyutlarının ve genelinin anlamlı düzeyde farklılaşmadığını tespit etmişlerdir. Yine Kalağan (2009), Kalağan ve Güzeller (2010), Boyalı (2011), Şirin (2011), Ayduğan (2012), Gövez (2013), Kılıç (2013), Karacaoğlan (2014), Kılınç (2014), Çetinkaya (2014), Özcan (2014), Yeşilçimen (2015), Gün (2015), Yavuz ve Bedük (2016), Tanrıyisever (2018), Bulut (2019a), Gümüş (2019), Şarkaya (2019), Gümüş (2019), Türe (2019), Kahriman (2019) örgütsel sinizm düzeylerinde cinsiyetin etkili bir faktör olmadığını belirlemişlerdir.

Katılımcıların beden eğitimi öğretmenliği mesleğe yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanları yaş değişkeni açısından değerlendirildiğinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür. Katılımcıların beden eğitimi öğretmenliği mesleğe yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puanlara baktığımızda; yaşları 41-50 arasında olan katılımcıların puanları en yüksek, yaşları 51-60 arasında olan katılımcıların puanları ise en düşüktür. Yapılan çalışmada elde ettiğiniz sonuçtan farklı olarak öğretmenlik mesleğine karşı tutumları inceleyen Özgür (1994); adayların yaş, cinsiyet, bölüm tercih sıralaması, ebeveynin eğitim ve iş durumu, öğrencinin başarı düzeyi gibi değişkenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarına etkisini incelemiştir. Sonuç olarak öğretmen adaylarının mesleğe karşı tutumlarının yaş değişkeni ile arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşmıştır (Özgür, 1994). Bir başka çalışmada öğretmenlik formasyonu alan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını cinsiyet, öğrenim durumu, iş durumu ve öğretmenlik yapacağı öğretim kademesi değişkenleri açısından inceleyen Sürücü (1997), cinsiyet ve öğrenim durumunun adayların tutumları üzerinde etkili olmadığı, fakat ilköğretim kademesinde görev alacak adayların diğerlerine oranla daha olumlu tutuma sahip oldukları sonucuna ulaşmıştır (Sürücü, 1997).

Konu ile ilgili olarak alan yazında yapılmış olan çalışmalarda spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarındaki akademisyenlere (Çalışkan 2016, Caz 2018) ve beden eğitimi öğretmenlerine (Ulukış 2017, Karayaka 2019) yönelik yapılan çalışmalarda da yaş değişkeninin örgütsel sinizm üzerinde anlamlı düzeyde etki yapmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Yine, James (2005), Erdost ve ark (2007), Efiltili ve ark (2008), Güzeller ve Kalağan (2008), Tokgöz ve Yılmaz (2008), Kalağan ve Güzeller (2010), Yavuz ve Bedük (2016), Tanrıyisever (2018) yaptıkları çalışmalarında örgütsel sinizm ile yaş arasında anlamlı farklılık bulamamışlardır. Bu çalışmalar, araştırma sonuçlarımızı desteklemektedir. Araştırma sonuçlarımızla örtüşmeyen ve örneklem gruplarının farklılığından kaynaklandığı düşünülen çalışmalarda bakıldığında ise; Malkoç (2018), Çopur (2018), Bulut (2019a), Şarkaya (2019) örgütsel sinizmin bütün boyutlarının ve genelinin yaş değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılaştığını yine Bingöl (2018) duyuşsal boyutta, Çillik (2019) ve Türe (2019) bilişsel boyutta, Şevik (2019) davranışsal boyutta, Şamdan (2019) bilişsel, davranışsal boyutlarda ve genel sinizmlerinde yaş değişkenine göre anlamlı farklılık olduğunu tespit etmişlerdir.

Katılımcıların ücret tatmini ölçeği alt boyutları olan ücret düzeyi tatmini, ücret artışı tatmini, ücret yapısı/yönetimi tatmini puanları yaşlarına göre anlamlı bir farklılık göstermektedir. Katılımcıların ücret tatmini ölçeği alt boyutu olan ücret düzeyi tatmini puanları 41-50 yaş aralığında en yüksek, 21-30 yaş aralığında en düşüktür. Katılımcıların ücret artışı tatmini alt boyutu puanları 51-60 yaş aralığında en yüksek, 21-30 yaş aralığında en düşüktür. Katılımcıların ücret yapısı/yönetimi tatmini alt boyutu puanları 51-60 yaş aralığında en yüksek, 21-30 yaş aralığında ise en düşüktür.

Katılımcıların örgütsel sinizm ölçeği alt boyutu olan bilişsel sinizm puanları mesleki kıdem sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermezken, duyuşsal sinizm davranışsal sinizm puanları mesleki kıdem sürelerine göre anlamlı bir farklılık göstermiştir. Katılımcıların örgütsel sinizm ölçeği alt boyutu olan duyuşsal sinizm puanlarına baktığımızda; mesleki kıdem süresi 12-17 arasında olanların puanları en yüksek, 18 yıl ve üzeri olanların puanları en düşüktür. Katılımcıların örgütsel sinizm ölçeği alt boyutu olan davranışsal sinizm puanlarına baktığımızda; mesleki kıdem süresi 0-5 yıl aralığında olan puanları en yüksek iken, 18 yıl ve üzeri olanların puanları düşüktür. Katılımcıların ücret tatmini ölçeği alt boyutları olan ücret düzeyi tatmini, ücret artışı tatmini, ücret yapısı/yönetimi tatmini, puanları mesleki kıdem sürelerine göre anlamlı bir farklılık gösterirken, sosyal yararlar tatmini puanları, yaşlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir.

İlgili alan yazında araştırma sonuçlarımızla kısmen paralellik gösteren çalışmalarda; Ulukış (2017), Bulut (2019a), Kahriman (2019) mesleki kıdem değişkenine göre davranışsal boyutta; Bingöl (2018)

mesleki kıdem değişkenine göre duyuşsal boyutta; Malkoç (2018), Şamdan (2019) ve Şevik (2019) mesleki kıdem değişkenine göre bilişsel, davranışsal boyutlarda ve genel sinizmlerinde, Şarkaya (2019) mesleki kıdem değişkenine göre bilişsel, duyuşsal boyutlarda; Kalağan ve Güzeller (2010) mesleki kıdeme göre genel sinizmlerinde ve Çopur (2018) mesleki kıdem değişkenine göre bütün boyutlarda anlamlı farklılıklar tespit etmişlerdir. Yine araştırma sonuçlarımızla örtüşmeyen çalışmalarda ise Çalışkan (2016), Yavuz ve Bedük (2016), Karayaka (2019), Çillik (2019), Gümüş (2019), Türe (2019) mesleki kıdem değişkenine göre bütün boyutların ve genel sinizmlerinin anlamlı düzeyde farklılaşmadığını saptamışlardır.

Çakıcı (2017), “Öğretmenlerin Örgütsel Sinizm Düzeyleri (Çankırı İli Örneği)” adlı çalışmasında öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeylerine ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Bu kapsamda, Çankırı il ve ilçelerinde bulunan 24 kamu temel eğitim ve ortaöğretim kurumlarında görev yapan 304 öğretmen çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırma sonucunda; öğretmenlerin okula karşı olumsuz tutum sergiledikleri, okulda uygulanan kararlara katılımlarının istenilen düzeyde olmadığı, cinsiyet değişkenine göre; erkek öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeylerinin daha yüksek olduğu, sendikal duruma ve eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Kıdem durumuna göre ise; 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyinin daha yüksek olduğu görülmektedir.

Helvacı ve Çetin (2012), “İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Örgütsel Sinizm Düzeylerinin Belirlenmesi” adlı çalışmalarında Uşak ilindeki kamu ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeylerini belirlemeyi ve öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeylerinin cinsiyet, branş, kıdem, öğrenim durumu, okulda çalışma süresi değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığı saptamayı amaçlamışlardır. Bu kapsamda, 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Uşak ili sınırları içerisinde bulunan kamu ilköğretim okullarında görev yapan 311 öğretmen çalışma grubunu oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda, ilköğretim öğretmenlerin sinizm algılarının “az düzeyde” olduğu; ilköğretim öğretmenlerinin sinizme ilişkin görüşleri cinsiyet, branş, kıdem, öğrenim durumu bakımından değişmediği; okuldaki çalışma süresi bakımından, bulunduğu okulda 6-10 yıl çalışan öğretmenlerin, 1-5 yıl çalışan öğretmenlere göre daha çok sinizme sahip oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

İlgili alan yazında araştırma sonuçlarımızla paralellik gösteren çalışmalarda, Bingöl (2018) ve Malkoç (2018) eğitim durumu değişkenine göre bilişsel ve duyuşsal boyutun anlamlı düzeyde farklılaştığını; Şamdan (2019) eğitim durumu değişkenine göre bilişsel, davranışsal alt boyutların ve genel sinizmlerinin anlamlı düzeyde farklılaştığını; Kalağan ve Güzeller (2010) ve Yavuz ve Bedük (2016) eğitim durumu değişkenine göre genel sinizmlerinin anlamlı düzeyde farklılaştığını belirlemişlerdir. Yine araştırma sonuçlarımızla örtüşmeyen çalışmalarda ise Bulut (2019a), Karayaka (2019), Çillik (2019), Şevik (2019), Türe (2019) eğitim durumu değişkenine göre örgütsel sinizmin bütün boyutlarının ve genelinin anlamlı düzeyde farklılaşmadığını tespit etmişlerdir. Bu çalışmaların sonuçları, araştırma sonuçlarımızla farklılık göstermektedir. Yapılan çalışma ile sayılan bu araştırmaların bulgularında yer alan farklılıkların öğretmenlerin branşlarının farklı olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Her branşta yaşanan sorunlar farklı olmakta ve bu durum sinizmin yansıdığı değişkenleri de etkileyebilmektedir.

Sonuç olarak; Beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum puanları ile bilişsel sinizm, duyuşsal sinizm, ücret düzeyi tatmini, ücret artış tatmini, ücret yapısı/yönetimi, sosyal yararlar tatmini puanları arasında olumlu bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Beden eğitim öğretmenliği mesleğe yönelik tutum puanları arttıkça bilişsel sinizm, duyuşsal sinizm, ücret düzeyi tatmini, ücret artış tatmini, ücret yapısı/yönetimi, sosyal yararlar tatmini puanları da artmaktadır. Katılımcıların beden eğitimi

öğretmenliği mesleğine yönelik tutum puanları ile davranışsal sinizm puanları arasında ise olumsuz bir ilişki belirlenmiştir. Beden eğitim öğretmenliği mesleğe yönelik tutum puanları arttıkça davranışsal sinizm puanları azalmaktadır.

KAYNAKLAR

- Acaray, A. (2019). Örgütsel adalet ve örgütsel sinizm arasındaki ilişkide güç mesafesinin düzenleyici etkisi. *Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, (24), 197-214.
- Ayduğan, N. (2012). *Mobbingin örgütsel sinizme etkisi: beş yıldızlı otel işletmelerinde bir uygulama*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Baştürk, F. F. (2009). Ücret tatmini ile ücret yönetiminde örgütsel adalet algısı arasındaki ilişki ve bir araştırma. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Bingöl, Ş. (2018). *Gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüğü antrenörlerinin örgütsel sinizm ve bağlılığının incelenmesi*. Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Boyalı, H. (2011). Örgütsel sinizm ve iş tatmini arasındaki ilişkiler: Karaman'daki bankalar üzerinde bir uygulama. Yüksek Lisans Tezi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman.
- Bulut, R. C. (2019). *Ortaokulda görev yapan öğretmenlerin iletişim becerileri ile örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2011). *Eğitimde Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2019). *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Caz, Ç. (2018). *Açık liderlik ile örgütsel sinizm ilişkisi ve işgören performansına etkisi: spor eğitimi veren yükseköğretim kurumları üzerine bir uygulama*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Çalışkan, K. (2016). *Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanlarının örgütsel sinizm algıları ile örgütsel bağlılıklarının araştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı, Muğla.
- Çelik, M., Yazar, A., & Köse, E. (2011). Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi (Atatürk Üniversitesi örneği). *Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22.
- Çelikten, M., & Şanal, M. (2005). Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.
- Çetinkaya, F. F. (2014). *Hizmet işletmelerinde psikolojik sözleşme ihlalleri ve örgütsel sinizm ilişkisi: Kapadokya bölgesi 4 ve 5 yıldızlı otel işletmelerinde bir araştırma*. Doktora Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Çillik, A. (2019). *Öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyleri ile örgütsel sinizm alguları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Çopur, Z. (2018). *Öğretim elemanlarının örgütsel demokrasi algıları ile örgütsel sinizm düzeyleri arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Eryetiş, M. V. (2016). Meslek Seçimi ve Mesleki Rehberlik. *Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu Dergisi*.
- Güvey Aktay, E. (2019). Sınıf öğretmeni adaylarının diksiyona ilişkin görüşleri. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*.
- Gövez, E. (2013). *Örgütsel sinizm ve dönüştürücü/ etkileşimci liderlik arasındaki ilişki -bir uygulama*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Gümüş, A. A. (2019). *Ortaokul öğretmenlerinin örgütsel sinizm düzeyleri ile örgütsel iklim alguları arasındaki ilişki (Bolu ili örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Gün, F. (2015). *Öğretim elemanlarının algularına göre örgütsel sinizm ile tükenmişlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kalağan, G. & Güzeller, C. (2010). Öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeylerinin incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 85-90.
- Karacaoğlan, F. (2014). *Otel işletmelerinde örgütsel sinizm ve psikolojik sözleşme ihlali: Ankara'daki beş yıldızlı otellerde bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayıncılık.
- Karayaka, B. (2019). *Resmi ve özel okullarda beden eğitimi öğretmenlerinde örgütsel sinizm ve tükenmişlik düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Kılıç, M. (2013). *İlköğretim okullarında görevli öğretmenlerin örgütsel sinizm düzeyleri ile iş doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Kılınç, S. (2014). *Örgütsel adaletin, örgütsel vatandaşlık davranışı ve örgütsel sinizm tutumlarına etkisi (Malatya ili öğretmenleri üzerine bir uygulama)*. Yüksek Lisans Tezi, Türk Hava Kurumu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kuyumcu, E., & Kaya, H. İ. (2020). Öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve görüşlerinin incelenmesi. *e- Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*.
- Maliki (2013). Koçel, Tamer. *İşletme Yöneticiliği*, 7.baskı, İstanbul, Beta Yayınları, 1999.
- Malkoç, N. (2018). *Özel spor işletmeleri işgörenlerinin örgütsel sinizm ve örgütsel bağlılık düzeylerinin incelenmesi*. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özcan, E. (2014). *Öğretmenlerin örgütsel adalet algıları ile örgütsel sinizm tutumları arasındaki ilişki*. Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.
- Özgür, F. N. (1994). *Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutum*. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.
- Sürücü, A. (1997). Öğretmenlik formasyonu alan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Şamdan, T. (2019). *İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin algılarına göre örgütsel adalet ve örgütsel sinizm arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Doktora Tezi. İstanbul Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Şevik, Y. K. (2019). *Örgütsel sinizm ve örgütsel güven arasındaki ilişki ile ilgili ilköğretim okulu öğretmenlerinin görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Şirin, E. (2011). *İlköğretim okullarındaki öğretmenlerin okul kültürü algıları ile örgütsel sinizm tutumları arasındaki ilişki (İstanbul İli, Esenyurt İlçesi Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tanrıyisever, Ş. A. (2018). *Çalışanların performans değerlendirme algısının örgütsel sinizm'e etkisi; x bankası çalışanlarının performans değerlendirme algısının örgütsel sinizm'e etkisi adlı çalışma*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Tuna, F. (2016). *Sosyal bilimler için istatistik*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Türe, E. (2019). *Örgütsel sinizm düzeylerinin iş tatminine olan etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.
- Ulukış, D. (2017). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mobbing ve örgütsel sinizm algıları*. Yüksek Lisans Tezi. Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Ünlü, H. (2011). *Beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeği (BEÖYTÖ) Geliştirilmesi. Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*.
- Yavuz, A., & Bedük, A. (2016). Örgütsel sinizm ve örgütsel bağlılık arasındaki ilişki: Bir kamu bankasının Konya şubelerinde örnek uygulama. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (35), 301-313.
- Yanık, M. (2017). Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi öğretmenlik mesleğine ait tutumlarının incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, (25), 929-935.
- Yeşilçimen, K. C. (2015). *Hemşirelikte örgütsel sinizm ve örgütsel güven ilişkisi*. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Öğretmenlerin Pandemi (Covid19) Süreci Öncesi ve Pandemi Döneminde Sağlıklı Beslenmeye Karşı Tutum Düzeylerinin İncelenmesi

“Examination of Teachers' Attitudes towards Healthy Nutrition Before and During the Pandemic (Covid19) Process”

Ayhan KAYABAŞI¹ & Hüseyin EROĞLU² & Taha Berk OKYAZ³ & Mehmet Furkan ŞAHİN⁴

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Tarihçe

Yayın Geliş Tarihi: 17 Aralık 2020

Kabul Tarihi: 24 Ağustos 2021

Online Yayın Tarihi: 31 Ağustos 2021

Doi: <http://dx.doi.org/10.29228/anatoliasr.15>

Yazarlarla İletişim

1- (Cotresponded Author) KSÜ, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Doktora Programı Öğrencisi, Kahramanmaraş, TÜRKİYE

kayabasiayhan@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-7570-4748>

2- Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Kahramanmaraş, TÜRKİYE

eroglu1@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-6124-8187>

3- Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Programı Öğrencisi Kahramanmaraş, TÜRKİYE

tahaberk.okyaz@hotmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-8855-6043>

4- Muş Alparslan Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi, Muş TÜRKİYE

f.sahin@alparslan.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0003-4614-4002>

Yazar Katkıları

Tüm yazarlar çalışmanın konseptine ve tasarımına katkıda bulundu.

Finansman

Bu çalışma herhangi bir kurum/kuruluştan maddi destek almadı.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çıkar çatışması olmadığını beyan ediyorlar.

Şeffaflık

Yazarlar, çalışmada hiçbir hayati özelliğin ihmal edilmediğini, dürüst, doğru ve şeffaf bir anlatım ile raporlaştırıldığını ve herhangi bir tutarsızlık olmadığını beyan etmişlerdir.

Etik

Bu çalışmada bilimsel etik kriterlerine uyulmuştur.

Citation

Kayabasi, A., Eroğlu H., Okyaz T. B., Şahin M. F. (2021). Öğretmenlerin Pandemi (Covid 19) Süreci Öncesi ve Pandemi Döneminde Sağlıklı Beslenmeye Karşı Tutum Düzeylerinin İncelenmesi, Anatolia Sport Research, 2(2): 46-52.

Copyright © 2021 by Anatolia Sport Research

ÖZET

Amaç: Öğretmenlerin pandemi(Covid19) süreci öncesi ve pandemi sürecinde sağlıklı beslenmeye yönelik tutum ve davranışlarının farklı değişkenler açısından araştırılması amaçlanmıştır

Materyal ve Metod: Araştırmaya Kahramanmaraş ilinde kamu ve özel okullarda görev yapan öğretmenlerden 98 kadın ve 144 erkek katılmıştır. Araştırmanın verilerini toplamak için, Demir ve Cicioğlu (2019) nun yaptığı Sağlıklı Beslenmeye İlişkin Tutum Ölçeği (SBİTÖ) ile Kişisel veri formu kullanılmıştır. Araştırmanın verileri parametrik test uygulayacak kadar normal dağılım göstermediğinden Kruskal-Wallis H, Mann-Whitney U testlerinden ve Descriptives test sonuçlarından yararlanılmıştır. İstatistikî analizlerde anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak seçilmiştir.

Bulgular: Araştırmada, öğretmenlerin pandemi öncesi ve pandemi sürecinde sağlıklı beslenmeye karşı tutum düzeylerini değerlendirmek için alınan verilerin ortalamalarına bakıldığında olumlu yönde bir farkındalık kazandırdığı belirlenmiştir. Araştırma bulgularına göre; cinsiyet, medeni hali ve branş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür.

Sonuç: Kadın ve bekar öğretmenlerin sağlıklı beslenmeye karşı tutum düzeylerinin yüksek olduğu, pandemi sürecinde sınıf öğretmenlerinin sağlıklı beslenme tutum düzeylerinin daha yüksek seviyeye ulaştıkları yordandırmıştır.

Anahtar Kelimeler: Covid 19, Pandemi, Sağlıklı Beslenme,

ABSTRACT

Aim: It is the study of teachers' attitudes and behaviors towards healthy diet before the pandemic (Covid19) process and during the pandemic process in terms of different variables.

Material and Method: This study, 98 female and 144 male teachers working in public and private schools in Kahramanmaraş voluntarily participated. In order to collect the data of the study, the Attitudes towards Healthy Nutrition Scale (HSTO) by Demir and Cicioğlu (2019) and a personal data form were used. Since the data of the study did not show a normal distribution enough to apply parametric tests, Kruskal-Wallis H, Mann-Whitney U tests and Descriptives test results were used. In statistical analysis, the level of significance was chosen as $p<0.05$.

Results: In the study, it was determined that the average of the data obtained to evaluate the attitudes of teachers towards healthy diet before and during the pandemic period gave a positive awareness. According to the research findings; there was a statistically significant difference related to the gender, marital status and branch variables.

Conclusions: It has been predicted that female and single teachers have positive attitudes towards healthy diet, and that elementary school teachers' attitudes towards healthy diet have reached a higher level during the pandemic process.

Keywords: Covid 19, Pandemic, Healthy Eating

GİRİŞ

Günümüz dünyasını her yönüyle etkileyen salgın bir hastalık olan SARS-CoV-2 (ciddi akut solunum sendromu koronavirüs-2) ilk olarak Çin'in Hubai bölgesindeki Wuhan kentinde nedeni bilinmeden ortaya çıkan kısaltılmış adı covid19 olarak bilinen bir solunum yolu hastalığıdır (Muscogiuri, G. vd., 2020). Dünya sağlık örgütü 11 Mart 2020 de uluslar arası bir çağrıda bulunarak pandemi ilan etmiştir (Cintoni, M. vd. , 2020). Pandemi bir terim olarak, bütün kıtaları etkileyecek bulaşıcı riski yüksek hastalık olarak tanımlanmıştır (Til, A., 2020). Dünya genelinde hızlı bir şekilde yayılan Covid 19 hastalığının ülkemizde 11 Mart 2020 tarihinde Sağlık Bakanlığı tarafından hastalık belirtilerini taşıyan kişilerin olduğunu açıklamıştır (Arı, A.G., & Kanat, M.H. 2020).

Canlıların en temel ihtiyaçlarından biri olan beslenme, vücudun gelişmesi, yaşamın devam ettirilmesi ve hastalıklardan korunmak için besinlerin yeterli miktarda tüketilmesidir (Vançelik, S. Vd., 2007). Günümüze kadar yapılmış çalışmalar göstermiştir ki, yetersiz ve gelişmiş beslenen bireylerde vücut gelişiminin yanında zihinsel gelişme üzerinde de olumsuz etkileri olmuştur (Tokgöz, P. Vd., 1995). Pandemi döneminde daha önceki deneyimlere ek olarak bireylerin beslenmeye karşı tutumları; COVID-19'unlike benzer büyüklükteki bir pandemi karşısında halk sağlığı yaklaşımlarının etkinliğini artırmak için hayati belirleyicilerdir (Hislop, T. G. vd., 2006). Aslında, zayıf beslenme kalitesi vücudun tüm formuyla ilişkilendirilmiştir (Reissman, D. vd. 2006).

Öğretmenler, gelecek nesillere belirlenmiş planlar dâhilinde yön veren ve davranışlarıyla göz önünde olan profesyonel bireylerdir. Öğretmenlerin, toplumun maruz kaldığı bu kritik dönemde mesleğinin gerekleri nispetinde, çoğu aile ile iletişim gayreti içerisinde bulunmaktadır (Çakın, M., & Akyavuz, E. K. 2020). Bu iletişim içerisinde bulunduğu kritik durumun farkındalığının oluşmasında etkili olduğu düşünülmektedir. Toplumun bu kritik süreçte dikkat etmesi gereken koruyucu tedbirler arasında maske, mesafe, temizlik ve vücudu zayıf hale düşürmeyecek şekilde dengeli beslenme bulunmaktadır. Pandemi döneminde, virüsün yayılmasını önlemek amacıyla, insanların birbiriyle temasını kesmelerini ve imkânları ölçüsünde karantinaya almaları gerektiği vurgulanmaktadır. Bu karantinaya almak, şehir yaşamında bireyi hareketsiz bir yaşama sürüklemektedir. Hareketsiz yaşamın en büyük tehlikesi kilo alma ve obezitedir (Dilber, A., & Dilber, F. 2020). Araştırmada önemli bir grupla etkileşim içerisinde olan öğretmenlerin pandemi öncesi ve pandemi sürecindeki beslenme tutum ve davranışlarının değişimini incelemek ve beslenme bilgisi hakkında eğitim alan öğretmenlerin farklı belirleyici etkilerinin olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

MATERYAL VE METOD

Araştırma Modeli

Araştırma betimsel nitelikte tarama yöntemi uygulanan bu çalışma, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi etik kurulu tarafından alınan karar (karar no: 04/2021.07) doğrultusunda çalışmaya devam edilmiştir.

Araştırma Grubu

Bu çalışmanın araştırma grubu, 2020-2021 eğitim öğretim yılında Kahramanmaraş bölgesinde kamu ve özel okullarda aktif olarak görev yapan öğretmenlerden gönüllü olarak katılım sağlayan 98 kadın ve 144 erkek olmak üzere toplam 242 kişi oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada, öğretmenlerin pandemi süreci öncesi ve pandemi sürecinde sağlıklı beslenmeye ilişkin tutumları hakkında bilgileri toplamak için araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ile geçerlilik ve güvenilirlik çalışmasını Demir ve Cicioğlu (2019) nun yaptığı Sağlıklı Beslenmeye İlişkin Tutum Ölçeği (SBİTÖ) kullanılmıştır. İki ayrı süreç için aynı sorular sorulmuş olup, özellikle öğretmenlerin pandemi öncesi süreci belirlemek için bireylerin bulunduğu süreçten bağımsız, daha önceki tutumlarını gözden geçirip o şekilde cevaplamaları istenmiştir. Bu ölçek; 21 madde olup dört faktör (Beslenme hakkında bilgi, Beslenmeye yönelik tutum, Olumlu beslenme alışkanlığı ve Kötü beslenme alışkanlığı) olarak değerlendirmeye alınmıştır. Envanterde 5 li likert tipi cevaplama anahtarı kullanılmıştır. Çalışma grubundan elde edilen verilen Cronbach alfa kat sayısı 0,74 olarak bulunmuştur. Veriler SPSS 24 programına yüklenerek değerlendirilmiştir. Örneklem gruplarından alınan verilere Kolmogorow-Smirnov testi uygulanarak normal dağılıp dağılmadığı belirlenmiştir. Araştırmanın verileri parametrik test uygulayacak kadar normal dağılım göstermediğinden, ikili karşılaştırmalı değişkenlerin değerlendirilmesinde Mann-Whitney U testi, ikiden fazla grup değişkenin analizinde Kruskal Wallis H testi ve Descriptives test sonuçlarından yararlanılmıştır. Yapılan çalışmada, anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak alınmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri ve Betimsel İstatistikleri

Değişkenler		N	%
CİNSİYET	Kadın	98	40,5
	Erkek	144	59,5
MEDENİ DURUM	Evli	230	95
	Bekar	12	5
BRANŞ	Bed. Eğit. Öğrt.	76	31,4
	Branş Öğrt.	108	44,6
	Ana sınıfı Öğrt.	12	5
	Sınıf Öğrt.	46	19

Araştırmaya 242 öğretmen değerlendirmeye alınmıştır. öğretmenlerin cinsiyet, medeni hali ve branş değişkenlerine göre dağılımı tablo 1 de belirtilmiştir. Bu verilere göre, araştırmaya katılan öğretmenlerin % 40,5 i (n: 98) kadın öğretmen, % 59,5 i (n:144) erkek öğretmen, % 95'i(n: 230) evli öğretmen, % 5'i (n:12) bekar öğretmen, %31,4'ü (n:76) beden eğitimi ve spor öğretmeni, %44,6' sını (n:108) çeşitli branşlarda öğretmen,% 5' i (n:46) anasınıfı öğretmeni ve %19'u sınıf öğretmeni olarak görev yapan bireylerden oluşmaktadır.

Tablo 2. Araştırma grubunun Cinsiyet değişkenine göre analiz sonuçları

Cinsiyet		N	Sıra ort.	Sıra Toplamı	U	p	
Pandemi öncesi Dönem	Beslenme Hakkında Bilgi	Kadın	98	122,74	12029,00	6934,00	0,81
		Erkek	144	120,65	17374,00		
	Beslenmeye Yönelik Tutum	Kadın	98	138,19	13543,00	5420,00	0,00*
		Erkek	144	110,14	15860,00		
	Olumlu Beslenme Alışkanlığı	Kadın	98	124,54	12205,00	6758,00	0,57
		Erkek	144	119,43	17198,00		

Pandemi Dönemi	Kötü Beslenme Alışkanlığı	Kadın	98	117,09	11475,00	6624,00	0,41
		Erkek	144	124,50	17928,00		
	Beslenme Hakkında Bilgi	Kadın	98	131,64	12901,00	6062,00	0,017*
		Erkek	144	114,60	16502,00		
	Beslenmeye Yönelik Tutum	Kadın	98	127,85	12529,00	6434,00	0,24
		Erkek	144	117,18	16502,00		
	Olumlu Beslenme Alışkanlığı	Kadın	98	129,79	12719,00	6244,00	0,12
		Erkek	144	115,86	16684,00		
Kötü Beslenme Alışkanlığı	Kadın	98	124,52	12203,00	6760,00	0,57	
	Erkek	144	119,44	17200,00			

(*p<0.05) (KÖ):

Tablo 2’ e göre, araştırma grubunun pandemi dönemi öncesi ve pandemi dönemi içerisinde sağlıklı beslenmeye karşı tutum düzeyleri alt faktörleri cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde pandemi öncesi beslenmeye yönelik tutum (Z:-3,067, p<0,05) ve pandemi sürecinde beslenme hakkında bilgi (Z:-1,941, p<0,05) alt faktörlerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür (p<0,05).

Tablo 3. Araştırma grubunun Medeni durum değişkenine göre analiz sonuçları

Medeni Durum			N	Sıra ort.	Sıra Toplamı	U	p
Pandemi öncesi Dönem	Beslenme Hakkında Bilgi	Evli	230	121,49	27943,00	1378,00	0,99
		Bekâr	12	121,67	1460,00		
	Beslenmeye Yönelik Tutum	Evli	230	117,93	27123,00	558,00	0,00*
		Bekâr	12	190,00	2280,00		
	Olumlu Beslenme Alışkanlığı	Evli	230	121,18	27871,00	1306,00	0,75
		Bekâr	12	127,67	1532,00		
Kötü Beslenme Alışkanlığı	Evli	230	119,05	27381,00	816,00	0,016*	
	Bekâr	12	168,50	2022,00			
Pandemi Dönemi	Beslenme Hakkında Bilgi	Evli	230	121,33	27907,00	1342,00	0,86
		Bekâr	12	124,67	1496,00		
	Beslenmeye Yönelik Tutum	Evli	230	118,67	27293,00	728,00	0,00*
		Bekâr	12	175,83	2110,00		
	Olumlu Beslenme Alışkanlığı	Evli	230	121,23	27883,00	1318,00	0,79
		Bekâr	12	126,67	1520,00		
Kötü Beslenme Alışkanlığı	Evli	230	121,12	27857,00	1292,00	0,70	
	Bekâr	12	128,83	1546,00			

(*p<0.05)

Tablo 3’ e göre araştırma grubunun pandemi dönemi öncesi ve pandemi dönemi içerisinde sağlıklı beslenmeye karşı tutum düzeyleri alt faktörleri incelendiğinde öğretmenlerin pandemi dönemi öncesi beslenmeye yönelik tutum (Z:-3,485, p<0,05), pandemi dönemi öncesi kötü beslenme alışkanlığı (Z:-2,406, p<0,05) ve pandemi dönemi içerisinde beslenmeye yönelik tutumları (Z:-2,764, p<0,05) Medeni durum değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir (p<0,05).

Tablo 4. Araştırma grubunun Branş değişkenine göre analiz sonuçları

Branşlar		N	Sıra ort.	Ss.	X ²	p	Fark U Testi	
Pandemi öncesi dönem	Beslenme Hakkında Bilgi	1) Bed. Eğit. Öğrt.	76	153,79	0,75	31,411	0,000*	1>2
		2) Branş Öğrt.	108	97,20	0,80			
		3) Ana sınıfı Öğrt.	12	134,83	0,50			
		4) Sınıf Öğrt.	46	121,72	1,05			
	Beslenmeye Yönelik Tutum	1) Bed. Eğit. Öğrt.	76	109,50	0,72	23,167	0,000*	2>1 2>4
		2) Branş Öğrt.	108	144,02	0,80			
		3) Ana sınıfı Öğrt.	12	117,50	0,57			
		4) Sınıf Öğrt.	46	89,50	0,77			
	Olumlu Beslenme Alışkanlığı	1) Bed. Eğit. Öğrt.	76	138,13	0,64	16,729	0,001*	1>2 4>2
		2) Branş Öğrt.	108	101,19	0,69			
		3) Ana sınıfı Öğrt.	12	130,17	0,44			
		4) Sınıf Öğrt.	46	139,46	0,68			
	Kötü Beslenme Alışkanlığı	1) Bed. Eğit. Öğrt.	76	124,34	0,92	21,138	0,000*	1>4 2>4 3>4
		2) Branş Öğrt.	108	136,06	0,66			
		3) Ana sınıfı Öğrt.	12	129,83	0,71			
		4) Sınıf Öğrt.	46	80,46	0,44			
Pandemi dönemi	Beslenme Hakkında Bilgi	1) Bed. Eğit. Öğrt.	76	138,97	0,52	24,736	0,000*	1>2 3>2 4>2
		2) Branş Öğrt.	108	97,72	0,61			
		3) Ana sınıfı Öğrt.	12	137,50	0,46			
		4) Sınıf Öğrt.	46	144,28	0,61			
	Beslenmeye Yönelik Tutum	1) Bed. Eğit. Öğrt.	76	112,74	0,80	14,010	0,003*	2>1 2>4
		2) Branş Öğrt.	108	139,00	0,84			
		3) Ana sınıfı Öğrt.	12	115,83	0,25			
		4) Sınıf Öğrt.	46	96,37	1,08			
	Olumlu Beslenme Alışkanlığı	1) Bed. Eğit. Öğrt.	76	131,97	0,52	17,062	0,001*	1>2 3>2 4>2
		2) Branş Öğrt.	108	101,78	0,60			
		3) Ana sınıfı Öğrt.	12	133,67	0,30			
		4) Sınıf Öğrt.	46	147,33	0,68			
	Kötü Beslenme Alışkanlığı	1) Bed. Eğit. Öğrt.	76	103,08	0,67	17,200	0,001*	2>1 2>4
		2) Branş Öğrt.	108	141,26	0,70			
		3) Ana sınıfı Öğrt.	12	126,67	0,62			
		4) Sınıf Öğrt.	46	104,20	0,92			

(*p<0.05)

Tablo 4'e göre araştırma grubunun pandemi öncesi ve pandemi dönemi içerisinde sağlıklı beslenmeye karşı tutum düzeyleri incelendiğinde öğretmenlerin branş özellikleri değişkenine göre; pandemi öncesi beslenme hakkında bilgi ($X^2 : 31,411$, $p < 0,05$), pandemi öncesi beslenmeye yönelik tutum ($X^2 : 23,167$, $p < 0,05$), pandemi öncesi olumlu beslenme alışkanlığı ($X^2 : 16,729$, $p < 0,05$), pandemi öncesi Kötü Beslenme Alışkanlığı ($X^2 : 21,138$, $p < 0,05$), pandemi Beslenme Hakkında Bilgi ($X^2 : 24,736$, $p < 0,05$), pandemi içerisinde beslenmeye yönelik tutum ($X^2 : 14,010$, $p < 0,05$), pandemi döneminde Olumlu Beslenme Alışkanlığı ($X^2 : 17,062$, $p < 0,05$) ve pandemi döneminde Kötü Beslenme Alışkanlığı ($X^2 : 17,200$, $p < 0,05$) alt faktörlerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmüştür ($p < 0,05$).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmanın genel yapısı içerisinde öğretmenlerin, cinsiyet, medeni hali ve kurum içerisindeki branşına yönelik pandemi süreci öncesi ve pandemi süreci içerisinde sağlıklı beslenmeye yönelik tutumlarının ne derece değişiklik gösterdiğine cevap aranmıştır.

Araştırma grubunun, pandemi öncesi ve pandemi süreci için vermiş olduğu verilerin ortalamalarına bakıldığında sağlıklı beslenme alışkanlığı tutum düzeyinin kısmen olumlu yönde değişiklik gösterdiği belirlenmiştir.

Araştırmaya verilen cevaplar neticesinde öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde, pandemi öncesi süreçteki sağlıklı beslenmeye karşı tutum ölçeği alt boyutlarından beslenmeye karşı tutum ve pandemi sürecinde öğretmenlerin sağlıklı beslenmeye karşı tutum ölçeği alt boyutlarından beslenme hakkında bilgi düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. Bu farklılık puan ortalamalarına bakıldığında kadın öğretmenlerin lehine olduğu belirlenmiştir. Bu araştırmayı pandemi öncesi süreçte yapılan Özenoğlu ve arkadaşları (2020)'nin yetişkinler üzerine yapmış olduğu çalışmada cinsiyet değişkenine göre kadınların lehine anlamlı farklılık görülmüşken Gökay (2020)'in spor salonlarına giden bireyler üzerine yapmış olduğu çalışma ile Dinç (2021)'in spor bilimleri öğrencileri üzerine yapmış olduğu çalışmada cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmemiştir. Araştırma verilerinin kadın öğretmenlerin lehine sonuç vermesi, kadınların ailesinin beslenme tutumlarına yön veren ana etken olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Araştırmada öğretmenlerin medeni durum değişkenine göre sağlıklı beslenme tutum düzeylerine bakıldığında alt boyutlardan pandemi öncesi beslenmeye yönelik tutum ve kötü beslenme alışkanlığı, pandemi sürecinde beslenmeye yönelik tutum düzeylerinin ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. Bu farklılık evlilerin aksine bekâr öğretmenlerin lehine olduğu belirlenmiş olup, pandemi öncesi süreçte yapılan Özenoğlu ve arkadaşları (2021)'nin yetişkinler üzerine yapmış olduğu çalışmada medeni durum değişkenine göre evli olan bireylerin lehine istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüşken, Güngör (2019)'ün bireysel ve grup şeklinde verilen sağlıklı beslenme konusunda eğitimin sonucunda besin tercihi konusunda, medeni durum değişkenine göre farklılık oluşturmadığı görülmüştür.

Araştırmada öğretmenlerin branş değişkenine göre sağlıklı beslenmeye karşı tutum düzeyinin pandemi süreci öncesi ve pandemi süreci boyunca alt boyutlar ile değerlendirilmiş olup tüm alt boyutlarda ortalamalarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık görülmüştür. Pandemi öncesi ölçeğin alt boyutları değerlendirildiğinde, beslenme hakkında bilgi düzeyi beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile branş öğretmenleri arasında oluşmuş olup beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin lehine olduğu belirlenmiştir, beslenmeye yönelik tutum düzeylerine bakıldığında branş öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile anasınıfı öğretmenlerine göre ortalamalarının yüksek olduğu görülmüştür, olumlu beslenme alışkanlık düzeyi beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile anasınıfı öğretmenlerinin branş öğretmenlerine göre ortalamalarının yüksek olduğu görülmüştür ve kötü beslenme alışkanlığı anasınıfı öğretmenlerinden beden eğitimi ve spor öğretmenleri, branş öğretmenleri ve sınıf öğretmenlerinin ortalamaları daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Pandemi döneminde, ölçeğin alt boyutları değerlendirildiğinde, beslenme hakkında bilgi düzeyi beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile sınıf öğretmenlerinin branş öğretmenlerine göre ortalamalarının yüksek olduğu görülüp, aynı zamanda sınıf öğretmenlerinin anasınıfı öğretmenlerine göre ortalamalarının yüksek olduğu belirlendi, beslenmeye yönelik tutum düzeyi branş öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor öğretmenleri ve anasınıfı öğretmenlerine göre ortalamalarının yüksek olduğu, olumlu beslenme alışkanlığı düzeyi beden eğitimi ve spor öğretmenleri, sınıf öğretmenleri ve anasınıfı öğretmenlerinin ortalamaları sınıf öğretmenlerine göre yüksek olduğu, kötü beslenme alışkanlığı düzeyi branş öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor öğretmenleri ve anasınıfı öğretmenlerine göre ortalamalarının yüksek olduğu görülmüştür. Bu bilgi ve tutumların öğretmenler arasındaki farklılıkların, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin lisans eğitimi döneminde beslenme dersleri okuduklarından aynı zamanda spor yapmanın her zaman iç güdüsel olarak kendi kendini yeterli beslenme konusunda öz denetim halinde tutmasından kaynaklandığı düşünülebilir. Sınıf öğretmenleri, öğrencilerinin sadece bir dersine girip çıkan bir öğretmen değil, öğrencilerinin tüm derslerinin yanında sosyal ve sportif bütün etkinlik dersleriyle ilgilenmesinden dolayı sınıf öğretmenliği, anne gibi her durumunda sarmalayan bir meslek olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Sonuç olarak, kadın öğretmenlerin besleme konusunda sorumlu oldukları aileleri olmasından dolayı daha hassas oldukları, bekar öğretmenlerin, beslenme konusunda uçlarda oldukları ya tam dikkatli yada olumsuz beslenme alışkanlığı içerisinde oldukları görülmüştür. öğretmenlerin eğitim verdikleri branş düzeyin incelendiğinde, pandemi öncesi beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin yüksek olduğu pandemi sürecinde ise sınıf öğretmenlerinin ortalamalarının yüksek olduğu görülmüş olup, sınıf öğretmenlerinin öğrencileri ve aileleri ile daha iç içe olmalarından dolayı daha fazla etkilendikleri düşünülebilir.

KAYNAKLAR

- Arı, A. G., & Kanat, M. H. (2020). Covid-19 (Koronavirüs) üzerine öğretmen adaylarının görüşleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (Salgın Hastalıklar Özel Sayısı)*, 459-492.
- Cintoni, M., Rinninella, E., Annetta, M. G., & Mele, M. C. (2020). Nutritional Management in hospital setting during SARS-CoV-2 Pandemic: A Real-Life Experience. *European Journal of Clinical Nutrition*, 74(5), 846-847.
- Çakın, M., & Akyavuz, E. K. (2020). Covid-19 Süreci ve eğitime yansımaları: Öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *International Journal Of Social Sciences and Education Research*, 6(2), 165-186.
- Demir, G. T., & Cicioğlu, H. İ. (2019). Sağlıklı beslenmeye ilişkin tutum ölçeği (SBİTÖ): Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 4(2), 256-274.
- Dilber, A., & Dilber, F. (2020). Koronavirüs (Covid-19) Salgınının bireylerin beslenme alışkanlıkları üzerindeki etkisi. *Journal Of Tourism and Gastronomy Studies*, 8(3), 2144-2162.
- Dinç, A. (2021). Spor Bilimleri öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı ve sağlıklı beslenme tutumlarının incelenmesi (Iğdır ili örneği). *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S 25,812-821.
- Eren, A. S. (2018). Anketlerin veri girişlerinin kolay bir şekilde yapılmasını sağlayan bilgisayar tabanlı bir yöntemin tanıtımı. *Social Mentality and Researcher Thinkers Journal*, 4(8), 76-83.
- Eskici, G. (2020). Covid-19 pandemisi: Karantina için beslenme önerileri. *Anatolian Clinic The Journal Of Medical Sciences*, 25, 124-129
- Gökay, K. (2020). Spor salonlarına giden bireylerin sağlıklı beslenme tutumları ve sosyal görüntüş kaygı düzeylerinin belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Kars Kafkas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Güngör, E. Ö. (2019). Sağlıklı beslenmede bireysel ve grup eğitiminin bireylerin beslenme alışkanlıkları ve besin seçimi üzerine etkisi. Doktora Tezi, Başkent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Hislop, T. G., Bajdik, C. D., Balneaves, L. G., Holmes, A., Chan, S., Wu, E., ... & Butler, A. L. (2006). Physical and emotional health effects and social consequences after participation in a low-fat, high-carbohydrate dietary trial for more than 5 years. *J Clin Oncol*, 24(15), 2311-2317.
- Muscogiuri, G., Barrea, L., Savastano, S., & Colao, A. (2020). Nutritional recommendations for covid-19 quarantine. *European Journal of Clinical Nutrition*, 74(6), 850-851.
- Naja, F., & Hamadeh, R. (2020). Nutrition amid the covid-19 pandemic: A multi-level framework for action. *European Journal of Clinical Nutrition*, 74(8), 1117-1121.
- Özenoğlu, A., Beyza, G., Karadeniz, B., Fatma, K., Bilgin, V., Bembeyaz, Z., & Saha, B. S. (2021). Yetişkinlerde beslenme okuryazarlığın sağlıklı beslenmeye ilişkin tutumlar ve beden kütle indeksi ile ilişkisi. *Life Sciences*, 16(1), 1-18.
- Reissman, D. B., Watson, P. J., Klomp, R. W., Tanielian, T. L., & Prior, S. D. (2006). Pandemic influenza preparedness: Adaptive responses to an evolving challenge. *Journal of Homeland Security and Emergency Management*, 3(2), Article 13
- Til, U. (2020). Yeni koronavirüs hastalığı hakkında bilinmesi gerekenler. *Ayrıntı Dergisi*, 8(85).
- Tokgöz, P., Ertem, M., Çelik, F., Gökçe, Ş., Saka, G., & Hatunoğlu, R. (1995). Üniversite öğrencilerinin beslenme alışkanlıklarının saptanmasına ilişkin bir araştırma. *Beslenme ve Diyet Dergisi*, 24(2), 229-238.
- Vançelik, S., Önal, S. G., Güraksın, A., & Beyhun, E. (2007). Üniversite Öğrencilerinin beslenme bilgi ve alışkanlıkları ile ilişkili faktörler. *TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni*, 6(4), 242-248.